

Komparativna analiza financijskih izvještaja dvaju konkurentskih poduzeća

Korušić, Adela

Master's thesis / Diplomski rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:695718>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN**

DIPLOMSKI RAD br. 230/PE/2018

**KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA
DVAJU KONKURENTSKIH PODUZEĆA**

Adela Korušić

Varaždin, ožujak 2018.

SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN
Studij POSLOVNA EKONOMIJA

DIPLOMSKI RAD br. 230/PE/2018

KOMPARATIVNA ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA
DVAJU KONKURENTSKIH PODUZEĆA

Student:
Adela Korušić, 0264/336D

Mentor:
izv.prof.dr.sc. Ante Rončević

Varaždin, ožujak 2018.

Prijava diplomskog rada

studenata IV. semestra diplomskog studija
Poslovna ekonomija

IME I PREZIME STUDENTA Adela Korušić MATIČNI BROJ 0264/336D

NASLOV RADA Komparativna analiza financijskih izvještaja dvaju konkurentskih poduzeća

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU Comparative analysis of the financial statements two competitive companies

KOLEGIJ Računovodstvo i financije

MENTOR izv. prof. dr. sc. Ante Rončević

ČLANOVI POVJERENSTVA

1. doc. dr. sc. Damira Đukec
2. izv. prof. dr. sc. Anica Hunjet
3. izv. prof. dr. sc. Ante Rončević
4. izv. prof. dr. sc. Goran Kozina

Zadatak diplomskog rada

BROJ 230/PE/2018

OPIS

Cilj diplomskog rada odgovoriti je na pitanja što su financijski izvještaji i kako se analiziraju, te prikazati i analizirati poslovanje društva Tvornice stočne hrane Čakovec i Tvornice stočne hrane Fanon u 2015. godini i 2016. godini te provesti komparativnu analizu njihovog poslovanja. Temeljni zadaci u diplomskom radu su :

1. prikazati temeljne financijske izvještaje- bilanaca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni kapitala i bilješke uz financijske izvještaje
2. objasniti na koji način se analiziraju financijski izvještaji
3. prikazati društvo Tvornica stočne hrane Čakovec i analizirati poslovanja u razdoblju 2015. godine i 2016. godine
4. prikazati društvo Tvornica stočne hrane Fanon i analizirati poslovanja u razdoblju 2015. godine i 2016. godine
5. sastaviti i prikazati komparativnu analizu obaju društava temeljem različitih ekonomskih pokazatelja

U VARAŽDINU, DANA

15.03.2018

POTPIS MENTORA

DIR 01 PE

Sažetak

Za uspješan rast i razvoj trgovačkog društva potrebno je postizanje zadovoljavajućih poslovnih rezultata. Oni se postižu razumijevanjem potreba tržišta i svijesti o mogućnostima pojedinog društva. Stanje pojedinog društva vidljivo je iz temeljnih financijskih izvještaja kao što su bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni glavnice i bilješke uz financijske izvještaje. Instrumenti koji se koriste u analizi financijskih izvještaja su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja te analiza financijskih pokazatelja kao što su pokazatelji likvidnosti, pokazatelji solventnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti i pokazatelji profitabilnosti. Uz pomoć navedenih instrumenata analizira se ne samo stanje društva već i stanje konkurentnog društva, te stvara kvalitetna i realna slika samog društva na temelju koje se može postaviti daljnje upravljanje društva.

Ključne riječi: *financijski izvještaji, komparativna analiza, horizontalna analiza, vertikalna analiza, financijski pokazatelji*

Abstract

For successful growth and development of company, it is necessary to achieve excellent business results. They are achieved with understanding of market demands and with understanding of companies opportunities. Financial results can be seen from financial statements which include balance sheet, profit and loss account, cash flow statement, the report of changes of shareholder's capital and the notes to the financial statements. The basic instruments that are used on financial reports are horizontal analyses and vertical analyses of financial reports and indicators of financial performance like, indicators of liquidity, indicators of solvency, indicators of debt, indicators of activity and indicators of profitability. With the help of named instruments we analyze, not only company's state, but also the state of competitive company. That way one can form quality and realistic picture of the company itself on which one can form companies future decisions.

Key words: *financial statements, comparative analysis, horizontal analysis, vertical analysis, financial indicators*

POPIS KORIŠTENIH SKRAĆENICA

d.d.- dioničko društvo

d.o.o.- društvo s ograničenom odgovornošću

TSH – tvornica stočne hrane

npr. – na primjer

sl. – slično

itd. – i tako dalje

str. – stranica

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	3
2.1. BILANCA	4
2.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	8
2.3. IZVJEŠTAJ O PROMJENI KAPITALA	9
2.4. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	10
2.5. BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE.....	12
2.6. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	13
2.6.1. <i>HORIZONTALNA ANALIZA</i>	13
2.6.2. <i>VERTIKALNA ANALIZA</i>	14
2.6.3. <i>POKAZATELJI LIKVIDNOSTI</i>	14
2.6.4. <i>POKAZATELJI IMOBILIZIRANOSTI</i>	15
2.6.5. <i>POKAZATELJI ZADUŽENOSTI</i>	16
2.6.6. <i>POKAZATELJI SOLVENTNOSTI</i>	16
2.6.7. <i>POKAZATELJI AKTIVNOSTI</i>	17
2.6.8. <i>POKAZATELJI PROFITABILNOSTI</i>	18
3. DRUŠTVO TSH ČAKOVEC I TSH FANON	20
3.1. TVORNICA STOČNE HRANE ČAKOVEC.....	21
3.1.1. BILANCA TSH ČAKOVEC	21
3.1.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA TSH ČAKOVEC	26
3.2. TVORNICA STOČNE HRANE FANON	28
3.2.1. BILANCA TSH FANON	28
3.2.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA TSH FANON	32
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	35
4.1. ANALIZA BILANCE	35
4.1.1. <i>HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE</i>	36
4.2. ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA.....	38
4.2.1. <i>HORIZONTALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA</i>	38
4.3. FINANCIJSKA ANALIZA DRUŠTVA.....	41
4.3.1. <i>POKAZATELJI LIKVIDNOSTI</i>	41
4.3.2. <i>POKAZATELJI IMOBILIZIRANOSTI</i>	44

4.3.3. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	45
4.3.4. POKAZATELJI SOLVENTNOSTI	48
4.3.5. POKAZATELJI AKTIVNOSTI.....	51
4.3.6. POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	54
5. ZAKLJUČAK	57
LITERATURA.....	59
POPIS TABELA	61
POPIS GRAFIKONA.....	62

1. UVOD

Tema diplomskog rada je komparativna analiza financijskih izvještaja između dvaju konkurentskih poduzeća, dioničko društvo Tvornica stočne hrane Čakovec i društvo s ograničenom odgovornošću Tvornica stočne hrane Fanon. Za opstanak, rast i razvoj pojedinog društva te donošenje ispravnih odluka o daljnjem poslovanju potrebne su kvalitetne informacije. Te su informacije prikazane u financijskim izvještajima društava.

Analiza će se raditi na temelju financijskih izvještaja za razdoblje 2015. godine i 2016. godine. Svake godine poduzeće je obvezno javno objaviti financijske izvještaje prema Zakonu o računovodstvu¹. Iako se financijski izvještaji sastoje od bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku, izvještaja o promjeni kapitala i bilješka uz financijske izvještaje, u analizi ovog rada uzimamo samo podatke iz bilance i računa dobiti i gubitka.

Komparacija tih podataka dovoljna je da se sagleda financijsko stanje i sposobnost pojedinog poduzeća, a nakon toga usporedi stanje i sposobnost konkurentnog poduzeća. Iz financijskog stanja možemo utvrditi strukturu sredstava i njihove izvore, pokrivenost sredstvima, analizu financijske ravnoteže i drugo. Financijska nam sposobnost s druge strane govori o efikasnosti poslovanja, odnosno kako društvo najbolje dolazi do željenih učinaka.

Rad se sastoji od četiri glavne cjeline. Osim uvoda i zaključka, u radu je obrađen teorijski dio financijskih izvještaja. Prije analiza bitno je razumjeti bilancu i račun dobiti i gubitka, također bitno je razumjeti odnose u financijskim izvještajima i na koje načine se mogu analizirati isti. Nakon teorijskog dijela rad prikazuje pojedinačno društva i njihove bilance i račune dobiti i gubitka. Kada se poduzeća upoznaju pojedinačno mogu se usporediti podaci i analizirati ih usporedno kroz horizontalnu analizu, vertikalnu analizu i analizom financijskih pokazatelja koji prikazuju likvidnosti, imobiliziranost, solventnost, aktivnost, zaduženost i profitabilnost društva. Na taj

¹ Zakon o računovodstvu; NN 78/15, 134/15, 120/16; članak 7.

način dolazi se do zaključka gdje se pojedino društvo nalazi u odnosu na drugo konkurentno društvo.

2. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Prema Zakonu o računovodstvu svaki je poduzetnik dužan prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige, te sastavljati financijske izvještaje.² Temeljni financijski izvještaji sastavljaju se za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj godini. Temeljni financijski izvještaji sastoje se od:

- a) Bilance - koja prikazuje financijski položaj društva na određeni datum
- b) Račun dobiti i gubitka - koji prikazuje uspješnost poslovanja društva
- c) Izvještaj o promjenama kapitala - koji prikazuje određene promjene vlasničkog kapitala društva
- d) Izvještaj o novčanim tokovima - koji prikazuje ukupne novčane primitke i izdatke tijekom istog vremenskog razdoblja
- e) Bilješke uz financijske izvještaje.³

Financijski izvještaji su strukturirani prikaz financijskog položaja i financijske uspješnosti subjekta, sa ciljem informiranja širokog kruga korisnika, kako unutar samog društva tako i izvan njega, u donošenju ekonomskih odluka.⁴

Najznačajniji unutarnji korisnik financijskih izvještaja poduzeća je menadžment društva, kojemu su informacije potrebne pri planiranju i kontroli kao temeljnim funkcijama menadžmenta društva, iako te informacije daju samo sliku financijskih učinaka prošlih događaja. U vanjske korisnike ubrajaju se sadašnji i potencijalni investitori i kreditori, dobavljači i ostali vjerovnici, kupci, vlada i njene agencije, te javnost.

Investitore prije svega zanima sadašnje stanje kapitala kao i informacije na osnovu kojih mogu predviđati poslovanje društva u budućnosti. To znači da ih zanima rentabilnost ulaganja koja je povezana s rizikom ulaganja, likvidnost poduzeća, visina dobiti i slično.

² Ibid, članak 7.

³ Meigs, Robert F. i Meigs, Walter B., Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja; deveto izdanje, Zagreb, 1999, Mate d.o.o.; str.7

⁴ <http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/21/46/100/Odluka.pdf>; pristupljeno datuma 10.03.2018

S druge strane kreditori su zainteresirani za informacije koje im omogućuju donošenje odluke o tome da li i pod kojim uvjetima odobriti kredit. Iz tog razloga njih prvenstveno zanima solventnost društva i sve ostale informacije koje ukazuju na sposobnost dužnika da vrati dug po njegovu dospeljeću.

Dobavljači i ostali vjerovnici zainteresirani su za informacije o pravodobnom plaćanju dugovanja od strane društva.

Kupce zanimaju informacije o nastavku poslovanja poduzeća, odnosno o kontinuitetu njegove ponude, što je naročito izraženo u slučaju dugogodišnje poslovne suradnje.

Za vladu su u prvom redu značajne informacije koje se odnose na ostvarivanje porezne politike, a to znači visina ostvarene dobiti.⁵

Kroz rad će se analizirati upravo pokazatelji koje su od važnosti za unutarnje i vanjske korisnike koristeći se podacima iz bilance i računa dobiti i gubitka dvaju konkurentskih poduzeća, TSH Čakovec i TSH Fanon.

2.1. BILANCA

Bilanca je sustavni pregled imovine, obveza i kapitala na određen datum, koji daje informacije o financijskom položaju ili stanju društva te služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja.

Bilanca se sastoji od imovine, obveza i kapitala. Imovina se dijeli na kratkotrajnu (novac, potraživanja, financijska imovina sa rokom otplate do godine dana te zalihe) i dugotrajnu imovinu (materijalnu, nematerijalnu, financijsku sa rokom otplate dužim od godine dana i potraživanja sa rokom dužim od godine dana). Zajedno sa potraživanjima za upisani, a neplaćeni kapital i plaćene troškove budućeg razdoblja čine aktivu bilance.

Potraživanja za upisani, a neplaćeni kapital podrazumijeva svotu koju su dioničari ili članovi društva s ograničenom odgovornošću na datum bilance dužni uplatiti. Ova pozicija postoji jer se osnivačima društva ili dioničarima daje mogućnost da dio

⁵ <https://www.posao.hr/clanci/karijera/na-radnom-mjestu/financijski-izvjestaji-temelj-racionalne-poslovne-odluke/382/>; pristupljeno datuma 10.03.2018

osnivačkog kapitala uplate odmah a dio kasnije. Stoga se, ako postoji dug od strane osnivača ili dioničara on evidentira na spomenutoj poziciji.⁶

Dugotrajna imovina podrazumijeva imovinu društva koja će se realizirati (prodati, koristiti) u razdoblju dužem od dvanaest mjeseci. Ona se dijeli na nematerijalnu imovinu, materijalnu imovinu, financijsku imovinu i dugoročna potraživanja.

Nematerijalnu imovinu čine izdaci za razvoj, koncesije, patenti, licencije, ulaganja u softver i druga imovina nematerijalnog oblika koja se koristi pri ostvarivanju prihoda.

Materijalnu imovinu čine zemljišta, građevinski objekti, alati i postrojenja, transportna sredstva i druga materijalna imovina koja se koristi pri ostvarivanju prihoda.

Dugotrajnu financijsku imovinu čine ulaganja u udjele, ulaganja u vrijednosne papire, dani dugoročni zajmovi, depoziti i druga financijska imovina koja u razdoblju dužem od godine dana ostvaruje prihode.

Dugoročna potraživanja čine pravo potraživanja društva za prodaju proizvoda sa rokom otplate dužim od dvanaest mjeseci.⁷

Kratkotrajna imovina u bilanci daje informacije o imovini društva koja će se realizirati u razdoblju do dvanaest mjeseci. Dijeli se na zalihe, potraživanja, financijska imovina i novac u banci ili blagajni.

Zalihe su imovina društva koja sudjeluje u procesu proizvodnje ili pružanja usluga, ili radi prodaje. Zalihe su sirovine i materijal, gotovi proizvodi, trgovačka roba, proizvodnja u tijeku, biološka imovina.

Potraživanja predstavljaju prava društva da na temelju isporučenih proizvoda ili usluga primi naknadu. U potraživanja ulaze potraživanja od kupaca, potraživanja od države, potraživanja od zaposlenika ili članova društva.

Kratkotrajna financijska imovina predstavlja onu imovinu čijim se korištenjem ili prodajom, ali unutar godine dana, ostvaruje prihod. U kratkotrajnu financijsku imovinu ulaze ulaganja u udjele, vrijednosne papire, dani zajmovi, depoziti i drugo.

⁶ Bešvir, B., Kako čitati financijske izvještaje, Zagreb, 2008., Biblioteka računovodstvo, RRIF PLUS, str.16.

⁷ Ibid; str.17-18

Stavka novac u banci i blagajni označava novac koji društvo posjeduje na određeni dan. Novac je najlikvidniji dio imovine društva.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi odnose se na troškove koje je društvo podmirilo a odnose se na razdoblje koje slijedi nakon izrade bilance.

Izvanbilančni zapisi su stavka aktive i pasive koji ne predstavljaju kapital ni obveze u trenutku bilance, već služi za informiranje o vrijednosti tuđe imovine u posjedu društva, o vrijednosti upisanih hipoteka na imovini, o primljenim i danim instrumentima osiguranja plaćanja.

Pasiva se sastoji od obveza koje se također dijele na kratkoročne i dugoročne ovisno o dospijeću te kapitala kojim društvo raspolaže.⁸

Kapital i rezerve čine temeljni upisani kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve, rezerve fer vrijednosti, zadržanu dobit ili preneseni gubitak, dobit ili gubitak poslovne godine i manjinski interes.

Temeljni kapital sastavni je dio kapitala i rezervi te informira o dionicama koje su uplaćene u dioničkom društvu ili udjelima koji su uplaćeni u društvu s ograničenom odgovornošću. Ova informacija upisuje se u sudski registar. Temeljni kapital može se povećati dokapitalizacijom te unosom stvarnih prava ili same uplate novca, također temeljni kapital se može smanjiti no samo do propisanog iznosa najmanje svote za dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću.⁹

Kapitalne rezerve predstavljaju informaciju da društvo ima slobodno i neupisano ulaganje ili smanjenje temeljnog kapitala koji nije isplaćen.

Revalorizacijske rezerve podrazumijevaju povećanje vrijednosti aktive svođenjem na fer vrijednosti. U slučaju povećanja vrijednosti zemljišta ili dionica koje društvo posjeduje i iskazuje u okviru dugotrajne imovine provodi se revalorizacija kojom se povećava navedena imovina u aktivni bilance, a u pasivi bilance se prikazuje povećanje revalorizacijskih rezervi.

⁸ Ibid, str.19

⁹ Ibid; str. 20

Zadržani dobitak predstavlja informaciju o vrijednosti dobitka koja je ostvarena u prethodnim obračunskih razdobljima, a nije isplaćena dioničarima ili članovima društva.¹⁰

Preneseni gubitak predstavlja informaciju o vrijednosti gubitka iz prethodnih obračunskih razdoblja, a nije nadoknađen iz ostvarenog dobitka ili rezervi poduzetnika.

Dobit ili gubitak poslovne godine daje informaciju o neto dobiti ili gubitku, koja je obračunata računom dobiti i gubitka, a koju je ostvarilo društvo u obračunskom razdoblju.

Rezerviranja čine rezerviranja za mirovine, otpremnine, za porezne obveze, za započete sudske sporove i drugo. Predstavljaju sadašnje obveze za očekivane buduće troškove, odnosno predstavljaju obvezu za troškove koji se mogu i ne moraju pojaviti.

Dugoročne obveze čine obveze društva koje se moraju podmiriti u roku dužem od godine dana, kao što su obveze prema dobavljačima, prema bankama, obveze po vrijednosnim papirima i drugo.

Kratkoročne obveze obuhvaćaju obveze koje se moraju podmiriti unutar godine dana, kao što su obveze prema dobavljačima, zaposlenicima, obveze prema državi i drugo.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja predstavlja troškove koji se odnose na obračunsko razdoblje a nije primljen račun za isto, odnosno prihod koji se može prikazati tek po naplati.¹¹

¹⁰ Ibid; str. 20

¹¹ Ibid; str 21.

2.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka sastoji se od prihoda i rashoda društva. Prihodi su posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza, a rashodi s druge strane smanjenja imovine i povećanja obveza. Razlika prihoda i rashoda prikazuje financijski rezultat društva. Ako su prihodi veći od rashoda tada društvo ostvaruje financijski dobitak, a obrnuto kada su rashodi veći od prihoda društvo ostvaruje financijski gubitak. Dobit koja je rezultat razlike prihoda i rashoda oporezuje se porezom na dobit koji je u 2016. godini iznosio 20%.¹²

Prihodi se ostvaruju prodajom proizvoda, a mogu nastati i prodajom trgovačke robe ili pružanjem usluga. Isporuka dobara u smislu priznavanja prihoda ne znači samo fizičku isporuku nego se danom isporuke podrazumijeva dan kad je primatelju omogućeno gospodarstveno raspolaganje dobrima. Prihod će se proknjižiti na temelju ispostavljenog računa (fakture) kupcima, bez obzira što će naplata uslijediti naknadno. Prema ovome, za priznavanje prihoda vrijedi „načelo događaja“, a ne „načelo blagajne“. ¹³

Rashodi se također dijele na poslovne i financijske.

Poslovni rashodi čine promjene vrijednosti zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda, materijalne troškove, troškove osoblja, amortizaciju, vrijednosna usklađenja, rezerviranja i ostale poslovne rashode.

Financijski rashodi čine rashode s osnova kamata, negativnih tečajnih razlika, nerealiziranih gubitaka od financijske imovine, vrijednosnih usklađenja i ostalih financijskih rashoda.

Kod priznavanja rashoda, također vrijedi načelo „nastanka događaja“, a ne „načelo blagajne“. Naime, za priznavanje rashoda nije bitno da li je neki trošak ili rashod isplaćen, nego je bitno da je nastao.¹⁴

¹² Zakon o porezu na dobit; NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, članak 28.

¹³ Načelo blagajne - primitci se bilježe tek nakon što su naplaćeni, odnosno izdaci nakon što su plaćeni.

¹⁴ Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L.; Osnove računovodstva-računovodstvo za neračunovođe, Zagreb, 2007, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 52-64

Porez na dobit predstavlja vrijednost poreza na dobit koje je društvo obvezno podmiriti sukladno Zakonu o porezu na dobit.¹⁵ Pri izračunu svi troškovi moraju biti korigirani za porezno nepriznate kao što su reprezentacija, troškovi osobnih automobila i slično. Također se moraju utvrditi sve porezno priznate olakšice.

2.3. IZVJEŠTAJ O PROMJENI KAPITALA

Izveštaj o promjeni kapitala prikazuje promjene koje se odnose na kapital između dva obračunska razdoblja. Stoga je ovaj izvještaj povezan s bilancom i računom dobiti i gubitka.

U izvještaju o promjeni kapitala prikazuju se sljedeće pozicije:

- a) Dobit ili gubitak razdoblja,
- b) Sve stavke prihoda i rashoda, dobitaka ili gubitaka koje prema zahtjevima drugih standarda treba direktno priznati u kapital te njihov ukupni iznos,
- c) Učinak promjena računovodstvenih politika,
- d) Dodatna ulaganja vlasnika i visina izglasanih dividendi,
- e) Iznos zadržane dobiti ili gubitka na početku i na kraju razdoblja te promjene unutar tog razdoblja,
- f) Usklađenje svake pozicije kapitala, kao npr. premije na dionice i rezerve na početku i na kraju razdoblja uz pojedinačno prikazivanje takvih promjena.¹⁶

Kapital društva se sastoji od uloženoga kapitala i zarađenoga kapitala, uobičajeno se dodatno dijeli na upisani kapital, premije na emitirane dionice, revalorizacijske rezerve, rezerve (zakonske, za vlastite dionice, statutarne rezerve, ostale rezerve), zadržanu dobit ili preneseni gubitak i na dobit ili gubitak poslovne godine.

U izvještaju se detaljnije prikazuju sve promjene koje su se dogodile na bilo kojoj poziciji kapitala. Najznačajnije promjene su vezane uz nastanak zarada i s druge strane utjecaj dividenda. Vlasnici odlučuju u kojem omjeru će se zarada rasporediti,

¹⁵ Zakon o porezu na dobit; članak 2.

¹⁶ Žager, K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L.; str. 65

zadržana dobit povećava se sa stvaranjem dobiti, a smanjuje se za iznos ostvarenog gubitka te za iznos dividendi.¹⁷

2.4. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Izveštaj o novčanim tokovima sastavni je dio financijskih izvještaja koji prikazuje izvore pribavljanja i način upotrebe novca. Novac je vrlo važan čimbenik u osiguravanju likvidnosti društva, njime se kupuju sirovine i strojevi te podmiruju obveze, a s druge strane za novac se prodaju proizvodi i roba.

Osnovni elementi izvještaja o novčanim tokovima su primitci, izdatci i njihova razlika koja se naziva čisti ili neto novčani tok.

Novčani primici i novčani izdaci svrstavaju se u:

- a) Poslovne aktivnosti - najznačajnije aktivnosti poslovnog subjekta usmjerene na proizvodnju te prodaju proizvoda, robe i usluga. Novčani primici kod poslovnih aktivnosti odnose se na primitke od prodaje proizvoda, robe ili usluga, primitke od kamata na kredite, provizije, naknada, tantijema, dividendi, povrata poreza, primitke od kupaca za predujmove, primitke od osiguravajućih društava i sl. Novčane izdatke čine izdaci dobavljačima za isporučenu robu ili usluge, izdaci zaposlenima, izdaci vezani za porez na dobit, za dane predujmove, za kamate kreditorima, izdaci za premije osiguranja, doprinose, carine, članarine, kazne, penale itd. Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prikazuje koliko je društvo sposobno stvarati novac iz osnovnih djelatnosti i je li to dovoljno za odvijanje normalnog poslovanja,¹⁸
- b) Investicijske (ulagateljske) aktivnosti – vezane su uz promjene na dugotrajnoj imovini i druga ulaganja koja nisu uključena u novčane ekvivalente. Tako, novčani primici od investicijskih aktivnosti mogu se pojaviti kao primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, primici od povrata danih kredita drugima, primici od prodaje dionica, obveznica. Novčane izdatke čine izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme, izdaci za kupovinu dionica i

¹⁷ Žager, K., Sačar Mamić, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., Žager, L., Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, 2017., Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika; str.132

¹⁸ Ibid, str.126

obveznica te ostale slične investicijske izdatke. Investicijska djelatnost uključuje i kreditnu glavnicu, ali isključuje kamate ostvarene po tim kreditima jer kamate pripadaju poslovnoj djelatnosti. Svako investiranje koje je povezano sa novčanom imovinom znači istodobno i njezino smanjenje, dok s druge strane svako dezinvestiranje, povezano sa priljevom novčane imovine, znači i njezino povećanje,

- c) Financijske aktivnosti - aktivnosti koje utječu na formiranje izvora financiranja. Svako povećanje izvora financiranja znači istodobno i povećanje novčanog toka i obrnuto. Obuhvaćaju promjene vezane uz iznos, odnosno strukturu obveza i kapitala. Kao najčešće transakcije na osnovi financijskih aktivnosti javljaju se novčani primici od emisije dionica, obveznica i drugih vrijednosnih papira, novčani primici od primljenih kredita, dok novčane izdatke čine izdaci za otkup vlastitih dionica, izdaci za dividende, kamate, izdaci po osnovi otplate kredita itd.¹⁹

Određene primitke i izdatke, poput kamata, dividendi ili nekih izvanrednih stavaka moguće je različito razvrstati. Kamate (primljene i plaćene) mogu se svrstati u poslovne aktivnosti jer utječu na neto profit ili gubitak, ili pak u investicijske ili financijske kao posljedica prihoda ulaganja. Dividende se također mogu različito razvrstati u neku od aktivnosti. Primljene dividende se najčešće svrstavaju u poslovnu aktivnost, dok se plaćene dividende u pravilu prikazuju kao financijska aktivnost, no kao i kamate, mogu biti element novčanog toka od poslovnih aktivnosti.

Izveštaj može biti sastavljen na osnovu direktne i indirektne metode.

Direktna metoda prikazuje rezultat priljeva odnosno odljeva novca i novčanih ekvivalenata, po osnovi različitih transakcija. Novčani primici i izdaci ostvareni u izvještajnom razdoblju svrstavaju se u navedene aktivnosti. Zbrajanjem primitaka i izdataka dobivaju se bruto primici i izdaci tih aktivnosti i njihova razlika, tj. neto ili čisti novčani tok.²⁰

Indirektna metoda polazi od kategorije neto dobiti odnosno gubitka. Nema razlika u predočavanju novčanih primitaka i izdataka iz ulagateljskih i financijskih aktivnosti nego je temeljna razlika u prezentiranju novčanih primitaka i izdataka iz poslovnih

¹⁹ Ibid, str.127

²⁰ Ibid, str. 128

aktivnosti. Novčani tok od poslovnih aktivnosti utvrđuje se neizravno, tj. prilagodbom neto dobiti društava za učinke od: povećanja ili smanjenja zaliha, potraživanja i obveza, amortizacije dugotrajne imovine, prihoda i rashoda od prodaje dugotrajne imovine (koji se odnose na investicijske aktivnosti) te prihoda i rashoda od otpisa dugova (financijske aktivnosti).²¹

Razlika između direktne i indirektno metode je samo u evidenciji novčanih promjena koje proizlaze iz poslovnih aktivnosti poslovnog subjekta.

2.5. BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz financijske izvještaje služe za prezentiranje, objašnjenje i razradu podataka iz bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanom toku i izvještaja o promjeni kapitala. Predstavljaju detaljniju razradu i dopunu kojima se iscrpnije objašnjavaju sadržaji i pozicije u pojedinim financijskim izvještajima.

Bilješke pružaju korisnicima dodatne informacije koje su potrebne za pravilno razumijevanje financijskih izvještaja te čine njihov sastavni dio. Bilješke trebaju također informirati o usvojenim računovodstvenim i poslovnim politikama poslovnog subjekta.

Prema zahtjevima Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja bilješke se sastoje od sljedećih informacija:

- a) osnove mjerenja koje su korištene za utvrđivanje bruto knjigovodstvene vrijednosti
- b) korištene metode amortizacije
- c) vijek upotrebe imovine ili korištene stope amortizacije
- d) bruto knjigovodstvena vrijednost i ispravak vrijednosti na početku i kraju razdoblja²²

²¹ Ibid, str. 130

²² Ibid, str. 134

2.6. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Analiza financijskih izvještaja prethodi procesu planiranja koji je sastavni dio upravljanja. Dobar plan treba uvažavati dobre osobine poduzeća, ali i njegove slabosti. Upravo analiza financijskih izvještaja pomaže u prepoznavanju osobina te ukazuje na slabosti koje se trebaju korigirati.

U analizama financijskih izvještaja moguće je koristiti više različitih postupaka uspoređivanja i raščlanjivanja.

Temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja su:

- a) Komparativni financijski izvještaji - postupak horizontalne analize pri kojoj se provodi analitički postupak uspoređivanja, odnosno utvrđivanja tendencija i dinamike promjena pojedinih pozicija financijskih izvještaja
- b) Strukturni financijski izvještaji - postupak vertikalne analize koja podrazumijeva analitički postupak raščlanjivanja, odnosno uspoređivanje podataka u jednoj godini pri čemu se daje uvid u strukturu financijskih izvještaja
- c) Pokazatelji financijske analize - pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, profitabilnosti, investiranja.²³

2.6.1. HORIZONTALNA ANALIZA

Horizontalna analiza mjeri uspješnost poslovanja poduzeća uspoređujući podatke za tekuće razdoblje sa rezultatima iz prethodnih godina, što nam pomaže u procjeni uspješnosti budućeg poslovanja.²⁴ Horizontalnom analizom nastoji se uočiti tendencija i dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja.

U donošenju zaključaka koristi se komparativnim financijskim izvještajima i serijama baznih indeksa. Komparativnost zahtjeva definiranje baznog razdoblja, jer je zbog usporedivosti bitna struktura promjena iz godine u godinu u odnosu na baznu godinu za pojedine računovodstvene kategorije.²⁵

²³ Žager, L. i Žager, K.; Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, 1999., Masmedia, str.158-173

²⁴ Meigs, Robert F. i Meigs, Walter B., str.929

²⁵ Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., Žager, L.; 269

2.6.2. VERTIKALNA ANALIZA

Vertikalna analiza služi za uspoređivanje podatka pojedinih elemenata financijskih izvještaja u jednoj godini. Na taj način omogućuje uvid u strukturu financijskih izvještaja, te su vrlo korisni kod uspoređivanja s konkurentima te za uspoređivanje podataka jednog poduzeća u uvjetima inflacije.²⁶

U strukturnim financijskim izvještajima, elementi financijskih izvještaja su izraženi u postocima s ciljem da ukažu na relaciju između različitih dijelova unutar istog financijskog izvještaja. Uobičajeno se kod bilance ukupna aktiva i pasiva izjednačuju sa 100 te se izračunavaju udjeli pojedinih elemenata koji sačinjavaju aktivu i pasivu. Kod izvještaja o dobiti obično se neto prodaja ili ukupni prihodi izjednačavaju sa 100 i sve ostale pozicije se razmatraju u toj strukturi.²⁷

2.6.3. POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Likvidnost je sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze. Najčešći pokazatelji likvidnosti su koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti i koeficijent tekuće likvidnosti. Uobičajeno se ističe da bi društvo bilo likvidno, koeficijent ubrzane likvidnosti i koeficijent trenutne likvidnosti mora biti minimalno jedan, dok koeficijent tekuće likvidnosti mora biti veći od dva.²⁸

Koeficijent trenutne likvidnosti stavlja u odnos najlikvidniji oblik kratkotrajne imovine i kratkoročne obveze te ocjenjuje sposobnost društva da podmiri kratkoročne obveze raspoloživim novcem.

Koeficijent ubrzane likvidnosti je omjer kratkotrajne imovine bez zaliha i kratkoročnih obveza te ocjenjuje koliko je kratkoročnih obveza društvo sposobno podmiriti brzo unovčivom imovinom.

²⁶ Ibid; str.276

²⁷ Ibid; str. 275

²⁸ Žager,L. i Žager, K.; str.176-177

Koeficijent tekuće likvidnosti je omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza te u pravilu društvo mora imati minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza.²⁹

Likvidnost poslovnog subjekta može se iskazati kao prekomjerna likvidnost, optimalna likvidnost, nezadovoljavajuća likvidnost i kao nelikvidnost.

Prekomjerna likvidnost javlja se u društvu kada ostaju znatni viškovi neiskorištenih novčanih sredstava i nakon podmirenja svih dospjelih obveza.

Optimalna likvidnost javlja se kada društvo raspolaže s dovoljnim novčanim sredstvima za podmirenje svojih dospjelih tekućih obveza te određenim neiskorištenim sredstvima za eventualne izvanredne rashode.

Nezadovoljavajuću likvidnost ima društvo čija su raspoloživa novčana sredstva jednaka njegovim dospjelim obvezama, pri čemu poslovni subjekt nema sigurnosne rezerve te vrlo lako može zapasti u insolventnost³⁰.

2.6.4. POKAZATELJI IMOBILIZIRANOSTI

Imobiliziranost društva prikazuje odnos između dugoročnog financiranja i dugoročnog investiranja. Pokazatelj imobiliziranosti prikazuje u kojem omjeru je dugotrajna imovina financirana iz glavnice društva. Za postizanje dugoročne financijske ravnoteže, dugotrajna imovina mora biti financirana iz glavnice, te kada to nije moguće iz dugoročnih obveza. Pokazatelji imobiliziranosti su koeficijent imobiliziranosti glavnice i koeficijent imobiliziranosti glavnice i dugoročnih obveza.

Koeficijent imobiliziranosti glavnice naziva se i Stupanj pokrića I te prikazuje imobiliziranost glavnice dugotrajnom imovinom, a koeficijent imobiliziranosti glavnice i dugoročnih obveza Stupanj pokrića II te prikazuje stupanj imobiliziranosti glavnice i dugoročnih obveza dugotrajnom imovinom.

²⁹ Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., Žager, L.,; str.46

³⁰ Proklin, M., Zima, J.; Utjecaj likvidnosti i solventnosti na poslovanje poduzetnika, Ekonomski Vjesnik; *UDK* 657.3(497.5); str.7

Za oba pokazatelja je poželjno da budu veći od 1, što je u skladu sa zlatnim pravilom financiranja, prema kojem se dugotrajna imovina financira iz dugoročnih izvora.³¹

2.6.5. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

Pokazatelji zaduženosti mjere odnos vlastitih i pozajmljenih sredstava kroz koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja, koeficijent financiranja i faktor zaduženosti. Ovisno o izvoru financiranja formirati će se financijska stabilnost društva i dugoročna solventnost.³²

Koeficijent zaduženosti stavlja u omjer ukupne obveze i ukupnu imovinu, te mora biti što niži jer tada društvo nije prezaduženo.

Koeficijent vlastitog financiranja stavlja u odnos glavnice i ukupnu imovinu, prikazuje u kojem se postotku aktiva financira iz glavnice. Koeficijent bi trebao biti veći ili jednak 1.

Koeficijent financiranja stavlja u odnos ukupne obveze i glavnice, visok postotak može stvarati probleme pri solventnosti društva.

Faktor zaduženosti stavlja u omjer ukupne obveze prema zadržanoj dobiti i amortizaciji, prikazuje koliko je potrebno da se ukupne obveze podmire iz glavnice uvećane za amortizaciju. Manji postotak rezultira i manju zaduženost društva.³³

2.6.6. POKAZATELJI SOLVENTNOSTI

Solventnost predstavlja sposobnost poduzeća da podmiruje svoje obveze u roku.

Pokazatelji solventnosti sastoje se od koeficijenta pokrića obveza glavnicom, koeficijenta pokrića obveza ukupnom imovinom, koeficijenta pokrića obveza dugotrajnom imovinom i koeficijenta pokrića obveza glavnice i dugoročnih obveza dugotrajnom imovinom.

³¹ Žager K., Sačer I.M., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L., str.50

³² Horne, J.C., Wachowicz, J.M., Osnove financijskog menadžmenta, Zagreb, 2002., Mate d.o.o.; str. 130

³³ Žager K., Sačer I.M., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L., str.50

Analiza solventnosti se koncentrira na dugoročnu financijsku i poslovnu strukturu poslovanja. Insolventnost pak nastupa kada subjekt ne uspijeva podmiriti obveze do njihova dospijeca, a to može dovesti i do stečaja.

Koeficijent pokriva obveza glavnicom stavlja u odnos glavnice i ukupne obveze, pokazuje u kojem postotku se ukupne obveze financiraju iz vlastitog kapitala. Poželjno je da glavnica bude veća od obveza, isto kao i kod koeficijenta pokriva obveza dugotrajnom imovinom, mora biti veća od obveza. Ukoliko su ti kriteriji zadovoljeni znači da poslovni subjekt nema problema sa solventnošću.

Koeficijent pokriva obveza ukupnom imovinom stavlja u odnos ukupnu aktivu i ukupne obveze, pa je optimalno da on bude jednak ili veći od 2. Vrijednost aktive mora biti duplo veća od vrijednosti obveza.

Koeficijent pokriva glavnice i dugoročnih obveza dugotrajnom imovinom stavlja u omjer dugotrajnu imovinu uvećanu za glavnice sa ukupnim obvezama. Koeficijent govori koliko je poduzeće sposobno dugotrajnom imovinom pokriti glavnice i dugoročne obveze.³⁴

2.6.7. POKAZATELJI AKTIVNOSTI

Pokazatelji aktivnosti poznati su još i pod nazivom koeficijenti obrtaja. Prikazuju učinkovitost upravljanja imovinom poduzeća, odnosno sposobnost uprave da kontrolira troškove, koeficijente obrta zaliha i naplatu potraživanja.³⁵ Pokazatelji aktivnosti računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja.

Koeficijentom obrtaja ukupne imovine prikazuje se odnos ukupnih prihoda i ukupne imovine. Nizak koeficijent obrtaja ukupne imovine može biti posljedicom previsokih investicija u dugotrajnu imovinu u odnosu na vrijednost proizvedene količine robe.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine prikazuje odnos ukupnog prihoda s kratkotrajnom imovinom. Rezultat koeficijenta prikazuje efikasnost društva kod korištenja kratkotrajne imovine za stvaranje prihoda.

³⁴ Proklin, M., Zima, J., str.7

³⁵ Leko, V., Procjena boniteta trgovačkog društva, Zagreb, 1996, Masmedia; str. 56

Spomenuti koeficijenti trebaju imati vrijednost 1. Veći koeficijent označava veću likvidnost kratkotrajne imovine. Nizak koeficijent implicira da poslovni subjekt ima visoke oportunitetne troškove (trošak kapitala uloženog u zalihe, skladišni troškovi, troškovi osiguranja, kvarenja, loma itd.), odnosno da neproduktivno koristi sredstva. Previsoki koeficijent također nije dobar jer može implicirati da društvo iscrpljuje zalihe što može predstavljati mogućnost da gubi kupce.³⁶

Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine prikazuje odnos ukupnih prihoda i dugotrajne imovine. Prikazuje efikasnost poslovnog subjekta u korištenju opreme i postrojenja, povezujući prodaju i dugotrajnu imovinu. Nizak koeficijent upućuje na moguće probleme u svezi prodaje robe ili na neuposlene kapacitete opreme.

Koeficijent obrtaja potraživanja prikazuje omjer prihoda od prodaje i potraživanja. Na temelju dobivenog koeficijenta moguće je utvrditi prosječno trajanje naplate potraživanja.

Trajanje naplate potraživanja u danima dijeli broj dana u godini s koeficijentom obrtaja potraživanja. Prosječna naplativost potraživanja označava efikasnost poslovnog subjekta u prikupljanju novčanih sredstava od prodaje svojih proizvoda, robe ili usluga, kreditne politike i aktivnosti menadžmenta.³⁷

2.6.8. POKAZATELJI PROFITABILNOSTI

Profitabilnost se može mjeriti u odnosu na obujam prodaje (bruto i neto profitna marža) i u odnosu na ulaganja (profitabilnost imovine i profitabilnost vlastitog kapitala).

Neto profitna marža prikazuje omjer ostvarenog poslovnog rezultata i prihoda od prodaje. Pokazuje kako menadžment kontrolira troškove, rashode i prihode, te se zbog toga koristi kao pokazatelj efikasnosti menadžmenta. Niska vrijednost ovog koeficijenta može biti posljedica relativno niskih cijena ili s druge strane, relativno visokih troškova s obzirom na ostvarenu prodaju.

³⁶ Vidučić, Lj, *Financijski menadžment*, Zagreb, 2000, V. izdanje Računovodstvo revizija i financije ;str 397.

³⁷ Horne J.C., Wachowicz J.M., str. 132.-138.

Bruto profitna marža prikazuje omjer operativne dobiti i prihoda od prodaje. Rezultatom se dobije uvid u snagu proizvoda društva na tržištu, pri čemu relativno viša marža može uzrokovati i značajan pad prodaje. Nizak koeficijent bruto profitne marže može značiti da se poslovni subjekt opredijelio za povećanje profitabilnosti povećanjem obujma (pa će imati i visok obrtaj imovine i zaliha).³⁸

Obrtaj ukupne imovine prikazuje omjer prihoda od prodaje i imovine. Koeficijent obrtaja ukupne imovine prikazuje učinkovitost upotrebe kapitala u ostvarivanju prihoda stoga je poželjno da bude što veći.

Multiplikator kapitala prikazuje omjer imovine sa kapitalom tako da relativno velike vrijednosti ukazuju na veliki iznos financiranja dugom prema temeljnom kapitalu.

Povrat na investicije (ROI) je pokazatelj koji pokazuje profitabilnost ulaganja kroz omjer operativne dobiti i prihoda od prodaje sa omjerom prihoda od prodaje i imovine. Stopa povrata na investicije nam govori o uspješnosti društva da učinkovito koristi raspoložive resurse.

Povrat na imovinu (ROA) prikazuje omjer neto prihoda i prihoda od prodaje sa obrtajem ukupne imovine. Povrat na imovinu pokazuje koliko je poduzeće ostvarilo dobiti na jednu kunu imovine.³⁹ Stopa rentabilnosti imovine mjeri uspješnost poduzeća u korištenju imovine za stvaranje zarada neovisno o financiranju te imovine. Niski koeficijent predstavlja stagnaciju prodaje i nisku snagu zarade.

Povrat na glavnice (ROE) pokazuje omjer neto dobiti i glavnice. Pokazatelj govori koliko je prinosa ostvareno na jednu kunu angažirane glavnice. Povrat na glavnice mjeri sposobnost društva da ostvari povrat na vlastiti uloženi kapital. U konačnici ukazuje na sposobnost društva da ostvaruje temeljni cilj poslovanja, stvaranje dodane vrijednosti poduzeću.⁴⁰

³⁸ Meigs, Robert F. i Meigs, Walter B., str.937

³⁹ Palepu, K. G., Healy, P. M., Bernard, V. L., & Peek, E., *Business Analysis and Valuation: IFRS Edition - Test and Cases*. London, 2007., Thomson Learning str.200

⁴⁰ Ježovita, A., Žager, L., *Ocjena zaduženosti poduzeća pokazateljima profitabilnosti*, Zagreb, 2014, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 12, br. 1; UDK: 658.14/.15:65.011.44.,str.9

3. DRUŠTVO TVORNICA STOČNE HRANE ČAKOVEC I TVORNICA STOČNE HRANE FANON

Analiza financijskih izvještaja radi se na podacima iz bilanca i računa dobiti i gubitka društva Tvornice stočne hrane Čakovec (u daljnjem tekstu TSH Čakovec) i Tvornice stočne hrane Fanon (u daljnjem tekstu TSH Fanon), od koje je jedno društvo dioničko društvo (u daljnjem tekstu d.d.), a drugo društvo s ograničenom odgovornošću (u daljnjem tekstu d.o.o.).

Prema Zakonu o trgovačkim društvima Republike Hrvatske d.d. je trgovačko društvo u kojem članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnome kapitalu podijeljenom na dionice. D.d. se osniva usvajanjem statuta, a propisana tijela preko kojih društvo djeluje su uprava, nadzorni odbor i skupština.

Uprava vodi poslove društva, zastupa društvo i dužna je jednom godišnje u pisanom obliku podnijeti glavnoj skupštini izvješće o stanju društva.

Nadzorni odbor ima najmanje tri člana te nadzire vođenje poslova društva pregledavanjem poslovnih knjiga, dokumentacija društva, blagajne i vrijednosnih papira.

Glavna skupština odlučuje o upotrebi dobiti, izboru i opozivu članova nadzornog odnosno upravnog odbora, izmjenama statuta, povećanju li smanjenju temeljnog kapitala, uvrštenju dionica društva ili povlačenju dionica društva te prestanku društva⁴¹.

Prema Zakonu o trgovačkim društvima Republike Hrvatske d.o.o. je trgovačko društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba unose uloge u unaprijed dogovoreni temeljni kapital. Društvo se osniva na temelju ugovora ili izjavom o osnivanju društva. Najniži iznos temeljnog kapitala je 20.000,00 kuna. Organ kojim d.o.o. djeluje je uprava društva koja se sastoji od jednog ili više direktora koji zastupa društvo, donosi odluke, odgovoran je za uredno vođenje poslovnih knjiga i poslova unutarnjeg nadzora.⁴²

⁴¹ Zakon o trgovačkim društvima, NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, GLAVA IV.

⁴² Ibid, GLAVA 5.

Kada se društvo osniva mora se registrirati za obavljanje jedne ili više djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. godine oba društva registrirana su za obavljanje djelatnosti pod kategorijom 1091 Proizvodnja pripremljene stočne hrane.

Rezultatima iz statističkog izvještaja provedenog od strane Državnog zavoda za statistiku o inudstrijskoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu, prema klasifikaciji 1091 Proizvodnja pripremljene stočne hrane, ukupno je prodano robe u vrijednosti 1.416.470 tisuća kuna. Analizom udjela na tržištu, TSH Čakovec d.d. je u ukupnom prihodu sudjelovao 12,43%, dok je TSH Fanon d.o.o. sudjelovao 13,15%.⁴³

3.1. TVORNICA STOČNE HRANE ČAKOVEC

Tvornica stočne hrane Čakovec započela je sa radom 1971. godine u sastavu Čakovečkih mlinova. 1990. godine TSH Čakovec postaje samostalno poduzeće, a 1992. godine postaje dioničko društvo. U TSH Čakovec radi 100-tinjak djelatnika, s time da se u vrijeme sezonskih povećanja potražnje krmnih smjesa zapošljava dodatan broj ljudi. Godišnja proizvodnja kreće se u rasponu od 45.000 do 50.000 tona krmnih smjesa⁴⁴. Od krmnih smjesa u ponudi društva nalazimo smjese za perad, smjese za preživače, smjese za pernatu divljač, smjese za svinje te ostale smjese u koje ulaze smjese za činčile, smjese za kuniće te prirodna mješavina žitarica.⁴⁵

3.1.1. BILANCA TVORNICE STOČNE HRANE ČAKOVEC

Za društvo TSH Čakovec ukupna aktiva za 2016. godinu iznosi 187.470.056 kuna dok je u 2015. godini iznosila 178.362.150 kuna.

⁴³ Državni zavod za statistiku, 1560 Industrijska proizvodnja u 2015. Godišnji izvještaj- rezultati PRODOCOM-a, str. 46

⁴⁴ http://www.tsh-cakovec.hr/o_nama.html; pristupljeno datuma 05.01.2018

⁴⁵ <http://www.tsh-cakovec.hr/ostalo.html>; pristupljeno datuma 05.01.2018

Vrijednost dugotrajne imovine u 2016. godini bila je 50.012.343 kuna dok je u 2015. godini vrijednost bila 51.997.146 kuna.

Vrijednost kratkotrajne imovine iznosila je u 2016. godini 137.409.429 kuna a 2015. godine 126.325.508 kuna.

TSH Čakovec imala je također plaćene troškove budućeg razdoblja i obračunate prihode u 2016. godini koji su iznosili 48.284 kuna a u 2015. godini 39.496 kuna.

S duge strane najveća vrijednost pasive društva su kapital i rezerve koje su 2016. godine iznosile 175.526.141 kunu, a 2015. godine 166.192.392 kuna.

TSH Čakovec nema dugoročnih obveza u oba razdoblja, a kratkoročne obveze iznosile su u 2016. godini 9.860.413 kuna a u 2015. godini 9.839.610 kuna.

U pasivi se javlja i odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja u iznosu od 2.083.502 kuna za 2016. godinu te 2.330.148 kuna za 2015. godinu.

Tablica 1 Bilanca TSH Čakovec

BILANCA	TSH ČAKOVEC	UDIO	TSH ČAKOVEC	UDIO
	2015		2016	
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	51.997.146	29,15%	50.012.343	26,68%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	21.641	0,04%	13.864	0,03%
1. Izdaci za razvoj	0		0	
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	21.641		13.864	
3. Goodwill	0		0	
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0		0	
5. Nematerijalna imovina u pripremi	0		0	
6. Ostala nematerijalna imovina	0		0	
II. MATERIJALNA IMOVINA	40.875.226	78,61%	38.870.445	77,72%
1. Zemljište	13.151.585		13.151.585	
2. Građevinski objekti	15.581.431		13.821.225	
3. Postrojenja i oprema	3.221.206		2.858.973	
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	35.192		292.964	

5. Biološka imovina	0		3.243.022	
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	0		0	
7. Materijalna imovina u pripremi	4.511.988		737.922	
8. Ostala materijalna imovina	969.279		1.366.079	
9. Ulaganje u nekretnine	3.404.545		3.398.675	
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	7.756.500	14,92%	7.781.664	15,56%
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0		0	
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0		0	
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
7. Ulaganja u vrijednosne papire	0		0	
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	7.756.500		7.781.664	
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0		0	
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	0		0	
IV. POTRAŽIVANJA	3.343.779	6,43%	3.346.370	6,69%
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
3. Potraživanja od kupaca	0		0	
4. Ostala potraživanja	3.343.779		3.346.370	
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0		0	
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	126.325.508	70,83%	137.409.429	73,30%
I. ZALIHE	46.183.539	36,56%	47.031.412	34,23%
1. Sirovine i materijal	23.798.112		23.485.097	
2. Proizvodnja u tijeku	14.782.158		15.810.511	
3. Gotovi proizvodi	1.422.723		1.392.293	
4. Trgovačka roba	5.847.322		6.330.775	
5. Predujmovi za zalihe	333.224		12.736	
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0		0	
7. Biološka imovina	0		0	
II. POTRAŽIVANJA	32.442.864	25,68%	29.229.875	21,27%
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
3. Potraživanja od kupaca	31.697.590		27.718.391	
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0		0	
5. Potraživanja od države i drugih institucija	730.322		1.495.578	
6. Ostala potraživanja	14.952		15.906	
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	32.752.476	25,93%	33.888.177	24,66%

1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0		0	
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0		0	
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
7. Ulaganja u vrijednosne papire	1.961.740		2.312.033	
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	30.790.736		29.576.144	
9. Ostala financijska imovina	0		2.000.000	
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	14.946.629	11,83%	27.259.965	19,84%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	39.496	0,02%	48.284	0,03%
E) UKUPNO AKTIVA	178.362.150	100,00%	187.470.056	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	0		0	
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	166.192.392	93,18%	175.526.141	93,63%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	39.297.900	23,65%	39.297.900	22,39%
II. KAPITALNE REZERVE	5.064.026	3,05%	5.064.026	2,89%
III. REZERVE IZ DOBITI	12.451.139	7,49%	12.497.076	7,12%
1. Zakonske rezerve	12.070.627		12.070.627	
2. Rezerve za vlastite dionice	1.077.508		1.077.508	
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	1.077.508		1.077.508	
4. Statutarne rezerve	380.512		426.449	
5. Ostale rezerve	0		0	
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	-1.034.445	-0,62%	-684.152	-0,39%
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	-1.034.445		-684.152	
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	0		0	
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	0		0	
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	101.226.204	60,91%	104.574.444	59,58%
1. Zadržana dobit	101.226.204		104.574.444	
2. Preneseni gubitak	0		0	
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	9.187.568	5,53%	14.776.847	8,42%
1. Dobit poslovne godine	9.187.568		14.776.847	
2. Gubitak poslovne godine	0		0	
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0,00%	0	0,00%
B) REZERVIRANJA	0	0,00%	0	0,00%
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0		0	
2. Rezerviranja za porezne obveze	0		0	
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	0		0	

4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0		0	
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	0		0	
6. Druga rezerviranja	0		0	
C) DUGOROČNE OBVEZE	0	0,00%	0	0,00%
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	0		0	
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	0		0	
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	0		0	
7. Obveze za predujmove	0		0	
8. Obveze prema dobavljačima	0		0	
9. Obveze po vrijednosnim papirima	0		0	
10. Ostale dugoročne obveze	0		0	
11. Odgođena porezna obveza	0		0	
D) KRATKOROČNE OBVEZE	9.839.610	5,52%	9.860.413	5,26%
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	0		0	
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	0		0	
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	0		0	
7. Obveze za predujmove	81.804		770	
8. Obveze prema dobavljačima	6.728.511		5.926.900	
9. Obveze po vrijednosnim papirima	0		0	
10. Obveze prema zaposlenicima	1.081.573		1.069.840	
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	1.947.722		2.862.903	
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	0		0	
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0		0	
14. Ostale kratkoročne obveze	0		0	
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	2.330.148	1,31%	2.083.502	1,11%
F) UKUPNO – PASIVA	178.362.150	100,00%	187.470.056	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	0		0	

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

3.1.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA TVORNICE STOČNE HRANE ČAKOVEC

Račun dobiti i gubitka za TSH Čakovec prikazuje neto dobit društva za 2016. godinu u iznosu 14.776.847 kuna a 2015. godine iznosila je 9.187.568 kuna.

Poslovni prihodi društva iznosili su 179.558.653 kuna u 2016. godini te 183.706.181 kuna u 2015. godini.

Poslovni rashodi društva u 2016. godini su iznosili 161.473.407 kuna te 172.883.950 kuna u 2015. godini. Najveći dio poslovnih rashoda odnosio se na materijalne troškove, za 2016. godinu 135.456.052 kuna i 146.658.727 kuna u 2015. godini.

Financijski prihodi iznosili su 1.198.690 kuna u 2016. godini i 1.492.155 kuna u 2015. godini, a financijski rashodi društva su iznosili 799.117 kuna u 2016. godini i 796.590 kuna u 2015. godini.

Tablica 2 RDG TSH Čakovec

RDG	TSH ČAKOVEC	UDIO	TSH ČAKOVEC	UDIO
1	2015		2016	
I. POSLOVNI PRIHODI	183.706.181	99,19%	179.558.653	99,34%
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	176.069.654	95,84%	170.105.797	94,74%
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	0		1.714.289	
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	7.636.527	4,16%	7.738.567	4,31%
II. POSLOVNI RASHODI	172.883.950	99,54%	161.473.407	99,51%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	392.590	0,23%	-1.050.977	-0,65%
2. Materijalni troškovi	146.658.727	84,83%	135.456.052	83,89%
a) Troškovi sirovina i materijala	119.527.141		112.494.067	
b) Troškovi prodane robe	18.744.727		14.394.942	
c) Ostali vanjski troškovi	8.386.859		8.567.043	
3. Troškovi osoblja	14.724.429	8,52%	15.423.227	9,55%
a) Neto plaće i nadnice	8.868.802		9.319.505	
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	3.693.520		3.832.430	
c) Doprinosi na plaće	2.162.107		2.271.292	
4. Amortizacija	3.446.244	1,99%	5.115.848	3,17%
5. Ostali troškovi	2.998.896	1,73%	2.936.009	1,82%

6. Vrijednosna usklađenja	4.182.603	2,42%	3.049.934	1,89%
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine				
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	4.182.603		3.049.934	
7. Rezerviranja	0	0,00%	0	0,00%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0		0	
b) Rezerviranja za porezne obveze	0		0	
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	0		0	
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0		0	
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	0		0	
f) Druga rezerviranja	0		0	
8. Ostali poslovni rashodi	480.461	0,28%	543.314	0,34%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	1.492.155	0,81%	1.198.690	0,66%
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	0		0	
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	0		0	
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	0		0	
7. Ostali prihodi s osnove kamata	1.055.508	70,74%	688.620	57,45%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	292.227	19,58%	452.560	37,75%
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	0		0	
10. Ostali financijski prihodi	144.420	9,68%	57.510	4,80%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	796.590	0,46%	799.117	0,49%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	2.413	0,30%	3.403	0,43%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	428.914	53,84%	795.714	99,57%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0		0	
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	0		0	
7. Ostali financijski rashodi	365.263	45,85%	0	0,00%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0		0	
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0		0	
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0		0	
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0		0	
IX. UKUPNI PRIHODI	185.198.336	100%	180.757.343	100%
X. UKUPNI RASHODI	173.680.540	100%	162.272.524	100%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	11.517.796		18.484.819	

1. Dobit prije oporezivanja	11.517.796		18.484.819	
2. Gubitak prije oporezivanja	0		0	
XII. POREZ NA DOBIT	2.330.228		3.707.972	
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	9.187.568		14.776.847	
1. Dobit razdoblja	9.187.568		14.776.847	
2. Gubitak razdoblja	0		0	

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

3.2. TVORNICA STOČNE HRANE FANON

Tvornica stočne hrane Fanon prema sudskom registru počinje sa radom 1998. godine, u 100% privatnom vlasništvu⁴⁶. U TSH Fanon danas radi 100 - tinjak djelatnika sa otvorenim natječajima za radna mjesta. Godišnja proizvodnja u 2016. godini iznosila je 71.000 tona. Na tržištu nude hranu za krave, hranu za telad, hranu za junad, hranu za ovce, hranu za koze, hranu za prasad i svinje, hranu za kuniće, hranu za zečeve, hranu za piliće, hranu za nesilice te ostalu perad, hranu za divljač te specijalitete od kojih su najpoznatiji za krave i svinje.

3.2.1. BILANCA TVORNICE STOČNE HRANE FANON

TSH Fanon ima vrijednost aktive u 2016. godini 179.467.661 kuna te 154.423.843 kune u 2015. godini.

Dugotrajna imovina javlja se u vrijednosti 76.139.935 kuna za 2016. godinu te 67.882.738 kuna za 2015. godinu.

Kratkotrajna imovina u 2016. godini ima vrijednost 103.327.701 kuna te 86.364.961 kuna za 2015. godinu.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi za TSH Fanon iznosili su 25 kuna u 2016. godini te 176.144 kuna u 2015. godini.

⁴⁶ https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:070051623; pristupljeno datuma 08.01.2018

Pasiva društva ima vrijednost kapitala i rezerva u iznosu od 41.701.086 kuna za 2016. godinu te 37.623.017 kuna za 2015. godinu.

Dugoročne obveze javljaju se u iznosu od 23.017.753 kuna za 2016. godinu te 22.968.793 kuna za 2015. godinu.

U pasivi se također javlja i odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja u iznosu od 2.224 kuna za 2015. godinu dok u 2016. godini nema spomenute stavke.

Na kraju razdoblja pasiva bilance se najvećim dijelom odnosi na kratkoročne obveze u iznosu od 114.748.822 kuna za 2016. godinu i 93.829.809 kuna za 2015. godinu.

Tablica 3 Bilanca TSH Fanon

BILANCA	TSH FANON	UDIO	TSH FANON	UDIO
	2015		2016	
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	67.882.738	43,96%	76.139.935	42,43%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	4.599.283	6,78%	4.416.772	5,80%
1. Izdaci za razvoj	1.512.798		1.437.158	
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	2.905.717		2.798.846	
3. Goodwill	0		0	
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0		0	
5. Nematerijalna imovina u pripremi	180.768		180.768	
6. Ostala nematerijalna imovina	0		0	
II. MATERIJALNA IMOVINA	63.283.455	93,22%	71.723.163	94,20%
1. Zemljište	5.383.783		5.383.783	
2. Građevinski objekti	8.929.299		10.161.465	
3. Postrojenja i oprema	24.278.868		33.948.656	
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	12.805.042		13.729.985	
5. Biološka imovina	0		0	
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	76.350		276.351	
7. Materijalna imovina u pripremi	11.458.935		7.741.558	
8. Ostala materijalna imovina	351.178		481.365	
9. Ulaganje u nekretnine	0		0	
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	0	0,00%	0	0,00%
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0		0	

2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0		0	
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	0		0	
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
7. Ulaganja u vrijednosne papire	0		0	
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	0		0	
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0		0	
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	0		0	
IV. POTRAŽIVANJA	0	0,00%	0	0,00%
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
3. Potraživanja od kupaca	0		0	
4. Ostala potraživanja	0		0	
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0		0	
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	86.364.961	55,93%	103.327.701	57,57%
I. ZALIHE	38.156.690	44,18%	50.694.346	49,06%
1. Sirovine i materijal	34.033.124		45.841.254	
2. Proizvodnja u tijeku	720.509		874.827	
3. Gotovi proizvodi	1.023.312		1.914.300	
4. Trgovačka roba	2.379.745		2.063.965	
5. Predujmovi za zalihe	0		0	
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0		0	
7. Biološka imovina	0		0	
II. POTRAŽIVANJA	46.320.648	53,63%	49.118.489	47,54%
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
3. Potraživanja od kupaca	44.910.717		39.697.580	
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	0		0	
5. Potraživanja od države i drugih institucija	817.099		607.158	
6. Ostala potraživanja	592.832		8.813.751	
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	298.455	0,35%	914.455	0,89%
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0			
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	0			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	194.455		194.455	
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	

7. Ulaganja u vrijednosne papire	104.000		720.000	
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	0		0	
9. Ostala financijska imovina	0		0	
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	1.589.168	1,84%	2.600.411	2,52%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	176.144	0,11%	25	0,00001%
E) UKUPNO AKTIVA	154.423.843	100,00%	179.467.661	100,00%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	11.357.855		5.992.507	
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	37.623.017	24,36%	41.701.086	23,24%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	20.000.000	53,16%	25.500.000	61,15%
II. KAPITALNE REZERVE	0	0,00%	0	0,00%
III. REZERVE IZ DOBITI	0	0,00%	0	0,00%
1. Zakonske rezerve	0		0	
2. Rezerve za vlastite dionice	0		0	
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	0		0	
4. Statutarne rezerve	0		0	
5. Ostale rezerve	0		0	
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	5.543.829	14,74%	5.018.013	12,03%
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI	0	0,00%	0	0,00%
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	0		0	
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	0		0	
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	0		0	
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	6.055.954	16,10%	6.569.795	15,75%
1. Zadržana dobit	6.055.954		6.569.795	
2. Preneseni gubitak	0		0	
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	6.023.234	16,01%	4.613.278	11,06%
1. Dobit poslovne godine	6.023.234		4.613.278	
2. Gubitak poslovne godine	0		0	
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	0	0,00%	0	0,00%
B) REZERVIRANJA	0	0,00%	0	0,00%
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0		0	
2. Rezerviranja za porezne obveze	0		0	
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	0		0	
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0		0	
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	0		0	
6. Druga rezerviranja	0		0	
C) DUGOROČNE OBVEZE	22.968.793	14,87%	23.017.753	12,83%
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	0		0	

3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	0		0	
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	21.582.836		21.916.238	
7. Obveze za predujmove	0		0	
8. Obveze prema dobavljačima	0		0	
9. Obveze po vrijednosnim papirima	0		0	
10. Ostale dugoročne obveze	0		0	
11. Odgođena porezna obveza	1.385.957		1.101.515	
D) KRATKOROČNE OBVEZE	93.829.809	60,76%	114.748.822	63,94%
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	0		0	
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	0		0	
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	0		0	
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	195.000		0	
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	53.881.522		79.508.405	
7. Obveze za predujmove	53.336		211.582	
8. Obveze prema dobavljačima	34.659.639		29.687.472	
9. Obveze po vrijednosnim papirima	1.995.000		1.970.000	
10. Obveze prema zaposlenicima	508.710		538.026	
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	2.536.602		2.833.337	
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	0		0	
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0		0	
14. Ostale kratkoročne obveze	0		0	
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	2.224	0,001%	0	0,00%
F) UKUPNO – PASIVA	154.423.843	100,00%	179.467.661	100,00%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	11.357.855		5.992.507	

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

3.2.2. RAČUN DOBITI I GUBITKA TVORNICE STOČNE HRANE FANON

TSH Fanon ostvarila je neto dobitak u 2016. godini 4.613.278 kuna i u 2015. godini 6.023.234 kuna.

Poslovni prihodi u 2016. godini iznosili su 200.176.994 kuna a u 2015. godini 187.529.108 kuna.

Poslovni rashodi društva u 2016. godini iznosili su 190.056.582 kuna dok su u 2015. godini iznosili 176.472.981 kuna.

Financijski prihodi su iznosili 1.458.924 kuna u 2016. godini i 1.230.590 kuna u 2015. godini, te financijski rashodi koji su 2016. godine iznosili 6.422.383 kuna i u 2015. godini 6.015.041 kuna.

Tablica 4 RDG TSH Fanon

RDG	TSH FANON	UDIO	TSH FANON	UDIO
1	2015		2016	
I. POSLOVNI PRIHODI	187.529.108	99,35%	200.176.994	99,28%
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	186.237.345	99,31%	198.917.781	99,37%
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	0		0	
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	1.291.763	0,69%	1.259.213	0,63%
II. POSLOVNI RASHODI	176.472.981	96,70%	190.056.582	96,73%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	883.685	0,50%	-45.972	-0,02%
2. Materijalni troškovi	158.108.958	89,59%	170.973.318	89,96%
a) Troškovi sirovina i materijala	122.288.586		128.088.403	
b) Troškovi prodane robe	26.399.996		34.871.368	
c) Ostali vanjski troškovi	9.420.376		8.013.547	
3. Troškovi osoblja	6.648.333	3,77%	7.573.137	3,98%
a) Neto plaće i nadnice	4.204.802		4.747.630	
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	1.468.488		1.724.389	
c) Doprinosi na plaće	975.043		1.101.118	
4. Amortizacija	4.971.537	2,82%	5.553.218	2,92%
5. Ostali troškovi	5.579.450	3,16%	4.345.319	2,29%
6. Vrijednosna usklađenja	0	0,00%	0	0,00%
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	0		0	
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	0		0	
7. Rezerviranja	0	0,00%	0	0,00%
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	0		0	
b) Rezerviranja za porezne obveze	0		0	
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	0		0	
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0		0	

e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	0		0	
f) Druga rezerviranja	0		0	
8. Ostali poslovni rashodi	281.018	0,16%	1.657.562	0,87%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	1.230.590	0,65%	1.458.924	0,72%
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	0		0	
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	0		0	
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	0		0	
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	2.218		2.673	
7. Ostali prihodi s osnove kamata	511.890	41,60%	161.594	11,08%
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	81.453	6,62%	1.038.783	71,20%
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	0		0	
10. Ostali financijski prihodi	635.029	51,60%	255.874	17,54%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	6.015.041	3,30%	6.422.383	3,27%
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	0		0	
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	5.383.096	89,49%	5.550.677	86,43%
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	631.945	10,51%	871.706	13,57%
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0		0	
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	0		0	
7. Ostali financijski rashodi	0	0,00%	0	0,00%
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0		0	
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0		0	
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	0		0	
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	0		0	
IX. UKUPNI PRIHODI	188.759.698	100%	201.635.918	100%
X. UKUPNI RASHODI	182.488.022	100%	196.478.965	100%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	6.271.676		5.156.953	
1. Dobit prije oporezivanja	6.271.676		5.156.953	
2. Gubitak prije oporezivanja	0		0	
XII. POREZ NA DOBIT	248.442		543.675	
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	6.023.234		4.613.278	
1. Dobit razdoblja	6.023.234		4.613.278	
2. Gubitak razdoblja	0		0	

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

4.1. ANALIZA BILANCE

Vertikalnom analizom aktive bilance vidljivo je da najveći dio aktive TSH Čakovec nosi kratkotrajna imovina, čak 73,30% (137.409.429 kn) za 2016. godinu, dok u TSH Fanon kratkotrajna imovina čini 57,47% (103.327.701 kn) aktive.

Dugotrajna imovina u TSH Čakovec sudjeluje u aktivni 2016. godine 26,68% (50.012.343 kn), dok u TSH Fanon ona čini 42,43% (76.139.935 kn) aktive. Čak 94,20% dugotrajne imovine TSH Fanon odnosi se na materijalnu imovinu u iznosu od 71.723.163 kn, dok TSH Čakovec ima udio dugotrajne materijalne imovine 2016. godine 77,72% u iznosu od 38.870.445 kuna. Razlika se može vidjeti na dijelu dugotrajne financijske imovine u iznosu od 7.781.664 kuna u TSH Čakovec, dok TSH Fanon nema vrijednosti po toj stavci.

Zanimljivo je vidjeti velike razlike u pasivi dvaju društva. Najveći dio pasive TSH Čakovec odnosi se na kapital i rezerve, 2016. godine iznosio je 93,63% (175.526.141 kn) ukupne pasive te nakon toga kratkoročne obveze na koje odlazi 5,26% pasive (9.860.413 kn). Dok se u TSH Fanon-u nalazi 23,24% (41.701.086 kn) kapitala i rezervi, čak 63,94% (114.748.822 kn) kratkoročnih obveza i 12,83% (23.017.753 kn) dugoročnih obveza.

Analizom utvrđujemo da TSH Fanon ima veću vrijednost dugotrajne imovine od TSH Čakovec, također velika ulaganja u istu. Kratkotrajna imovina je veća u TSH Čakovec, a razlika se nalazi u kratkotrajnoj financijskoj imovini koja nosi 24,66% ukupne kratkotrajne imovine TSH Čakovec.

Pasiva bilance ima velike razlike u samom kapitalu i rezervama i činjenici da TSH Čakovec nema dugoročnih obveza, te u usporedbi s TSH Fanon, male vrijednosti kratkoročnih obveza. Može se zaključiti da je razlog tome jer TSH Čakovec nema dugotrajnih ulaganja. Vidljivo je u bilanci da nema vrijednosti u dugotrajnoj nematerijalnoj imovini koja se odnosi na razvoj, te se amortizacijom smanjuje i vrijednost dugotrajne materijalne imovine. Izuzetak je novo ulaganje u biološku

imovine. S druge strane TSH Fanon ima velika ulaganja u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu što posljedično veže dugoročne i kratkoročne obveze.

4.1.1. HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE

Iz horizontalne analize aktive između dvaju poduzeća vidljivo je da TSH Čakovec smanjuje svoju dugotrajnu imovinu u iznosu od 1.984.803 kune (za 3,82%) u odnosu na 2015. godinu) dok je TSH Fanon povećava u iznosu 8.257.197 kuna (za 12,16% u odnosu na 2015. godinu).

Kratkotrajna imovina u TSH Čakovec ima postotni rast 8,77% (11.083.921 kuna) no u TSH Fanon on iznosi 19,64% (16.962.740 kuna).

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u TSH Čakovec rastu za 22,25% (8.788 kuna), a u TSH Fanon padaju za -99,99%(-176.119 kuna).

Iz horizontalne analize pasive između dva društva vidljivo je da TSH Čakovec ima postotni rast kapitala i rezervi za 5,62% (9.333.749 kuna) , a TSH Fanon za 10,84% (4.078.069 kuna).

Kratkoročne obveze u TSH Čakovcu su porasle za 0,21% (20.803 kuna) dok su u TSH Fanonu porasle za 22,29% (20.919.013 kuna).

U TSH Fanon porasla je i vrijednost dugoročnih obveza za 0,21% (48.960 kuna) dok TSH Čakovec nema ni u jednom gledanom razdoblju dugoročnih obveza.

Sveukupna bilanca ima krajnji postotni rast u oba društva, no u TSH Čakovec rast iznosi 5,11%, a u TSH Fanon iznosi 16,22%.

Tablica 5 Horizontalna analiza bilance

HORIZONTALNA ANALIZA BILANCE									
	TSH ČAKOVEC				TSH FANON				
	2015	2016	RAZLIKA	POSTOTNA PROMJENA	2015	2016	RAZLIKA	POSTOTNA PROMJENA	
AKTIVA									
DUGOTRAJNA IMOVINA	51.997.146,00	50.012.343,00	-1.984.803,00	-3,82%	67.882.738,00	76.139.935,00	8.257.197,00	12,16%	
KRATKOTRAJNA IMOVINA	126.325.508,00	137.409.429,00	11.083.921,00	8,77%	86.364.961,00	103.327.701,00	16.962.740,00	19,64%	
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA	39.496,00	48.284,00	8.788,00	22,25%	176.144,00	25,00	-176.119,00	-99,99%	
GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA			0,00				0,00		
UKUPNA AKTIVA	178.362.150,00	187.470.056,00	9.107.906,00	5,11%	154.423.843,00	179.467.661,00	25.043.818,00	16,22%	
			0,00				0,00		
PASIVA			0,00				0,00		
KAPITAL I REZERVE	166.192.392,00	175.526.141,00	9.333.749,00	5,62%	37.623.017,00	41.701.086,00	4.078.069,00	10,84%	
DUGOROČNA REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE			0,00				0,00		
DUGOROČNE OBVEZE			0,00		22.968.793,00	23.017.753,00	48.960,00	0,21%	
KRATKOROČNE OBVEZE	9.839.610,00	9.860.413,00	20.803,00	0,21%	93.829.809,00	114.748.822,00	20.919.013,00	22,29%	
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆIH RAZDOBLJA	2.330.148,00	2.083.502,00	-246.646,00	-10,58%	2.224,00		-2.224,00	-100,00%	
UKUPNO PASIVA	178.362.150,00	187.470.056,00	9.107.906,00	5,11%	154.423.843,00	179.467.661,00	25.043.818,00	16,22%	

Izvor: Izrada autora na temelju podataka iz financijskih izvještaja

4.2. ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA

Analiza računa dobiti i gubitka TSH Čakovec prikazuje da je u 2016. godini 99,34% (179.558.653 kn) prihoda zapravo prihod od prodaje proizvoda, što u računu dobiti i gubitka TSH Fanon iznosi 99,28% (200.176.994 kn). Financijski prihodi 2016. godine javljaju se u malom postotku, za TSH Čakovec 0,66 % (1.198.690 kuna) te za TSH Fanon 0,72 % (1.458.924 kuna).

Poslovni rashodi u društvu TSH Čakovec u 2016. godini iznose 161.473.407 kn što je jednako 99,51% ukupnih rashoda društva. TSH Fanon u 2016. godini ima poslovne rashode u iznosu od 190.056.582 kuna što je 96,73% ukupnih rashoda. U društvu TSH Čakovec financijski rashodi javljaju se u neprimjetnom postotku, 0,49% (799.177 kn), dok TSH Fanon ima udio financijskih rashoda 3,27% (6.422.383 kn) od ukupnog iznosa rashoda. Najveći udio financijskih rashoda su rashodi s osnova kamata i slični rashodi.

Upravo zbog ove činjenice dobit prije oporezivanja na kraju razdoblja 2016. godine za TSH Fanon iznosi 5.156.953 kuna a dobit prije oporezivanja za TSH Čakovec iznosi 18.484.819 kuna.

Analizom računa dobiti i gubitka vidljivo je da TSH Fanon ima veće prihode od TSH Čakovec, no na kraju razdoblja TSH Čakovec ima dobit razdoblja 14.776.847 kuna dok TSH Fanon završava razdoblje sa 4.613.278 kuna. Najveća razlika, a samim time i gubitak, TSH Fanon naspram TSH Čakovec javlja se u financijskim rashodima.

4.2.1. HORIZONTALNA ANALIZA RAČUNA DOBITI I GUBITKA

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka prikazuje da društvo TSH Čakovec u promatranom razdoblju ima smanjenje poslovnih prihoda za 2,26% (4.147.528 kuna), a TSH Fanon ima povećanje poslovnih prihoda a 6,74% (12.647.886 kuna).

No iako poslovni prihodi u društvu TSH Čakovec padaju, također padaju i poslovni rashodi za 6,60% (11.410.543 kuna), dok u TSH Fanon rastu za 7,70% (13.583.601 kuna).

U poduzeću TSH Fanon poslovni rashodi imaju veći postotni rast od prihoda te je rezultat ukupnih prihoda i na kraju same ekonomičnosti poslovanja negativan za 8,46% (935.715 kuna) u odnosu na prethodnu godinu.

TSH Čakovec s druge strane ima rast ekonomičnosti poslovanja za 67,11 % (7.263.015 kuna) iako su poslovni prihodi bili manji u odnosu na 2015. godinu. Razlog tome je da je sa poslovnih приходима padala i obveza za poslovne rashode.

U horizontalnoj analizi računa dobiti i gubitka vidljivo je da financijski prihodi u društvu TSH Čakovec imaju postotni pad u iznosu od 19,67 % (293.465 kuna) te postotni rast u društvu TSH Fanon u iznosu od 18,55% (228.334 kuna).

S druge strane financijski rashodi imaju postotni rast u TSH Čakovec 0,32% (2.527 kuna) i u TSH Fanon 6,77% (407.342 kuna).

Rezultat ekonomičnosti financijske djelatnosti je 42,55% (-295.992 kuna) smanjenja financijskog prihoda u društvu TSH Čakovec, te povećanje financijskog rashoda u društvu TSH Fanon za 3,74% (-179.008 kuna).

Društvo TSH Čakovec na kraju 2016. godine ima povećanje prihoda u usporedbi sa 2015. godinom 6.967.023 kuna, što je za 60,49% više u odnosu na 2015. godinu. Društvo TSH Fanon ima postotni pad u iznosu 17,77% (1.114.723 kuna) u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 6 Horizontalna analiza RDG-a

HORIZONTALNA ANALIZA RDG-A	TSH ČAKOVEC				TSH FANON			
	2015.	2016.	RAZLIKA	POSTOTNA PROMJENA	2015.	2016.	RAZLIKA	POSTOTNA PROMJENA
POSLOVNI PRIHODI	183.706.181	179.558.653,00	-4.147.528,00	-2,26%	187.529.108	200.176.994,00	12.647.886,00	6,74%
POSLOVNI RASHODI	172.883.950	161.473.407,00	-11.410.543,00	-6,60%	176.472.981	190.056.582,00	13.583.601,00	7,70%
EKONOMIČNOST POSLOVANJA	10.822.231,00	18.085.246,00	7.263.015,00	67,11%	11.056.127,00	10.120.412,00	-935.715,00	-8,46%
FINANCIJSKI PRIHODI	1.492.155	1.198.690,00	-293.465,00	-19,67%	1.230.590	1.458.924,00	228.334,00	18,55%
FINANCIJSKI RASHODI	796.590	799.117,00	2.527,00	0,32%	6.015.041	6.422.383,00	407.342,00	6,77%
EKONOMIČNOST FINANCIJSKE DJELATNOSTI	695.565,00	399.573,00	-295.992,00	-42,55%	-4.784.451,00	-4.963.459,00	-179.008,00	3,74%
EKONOMIČNOST REDOVNE DJELATNOSTI	11.517.796,00	18.484.819,00	6.967.023,00	60,49%	6.271.676,00	5.156.953,00	-1.114.723,00	-17,77%
IZVANREDNI PRIHODI								
IZVANREDNI RASHODI								
EKONOMIČNOST IZVANREDNE DJELATNOSTI								
<u>EKONOMICNOST</u>								
<u>PODUZEĆA</u>	11.517.796,00	18.484.819,00	6.967.023,00	60,49%	6.271.676,00	5.156.953,00	-1.114.723,00	-17,77%

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja društva

4.3. FINANCIJSKA ANALIZA DRUŠTVA

Usporedna financijska analiza poduzeća TSH Čakovec i TSH Fanon prikazana je putem pokazatelja likvidnosti, zaduženosti, solventnosti, aktivnosti i profitabilnosti pojedinog društva.

4.3.1. POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Nakon analize kroz koeficijent likvidnosti donesen je zaključak da TSH Čakovec ima veliki postotak likvidnosti. U 2015. godini trenutna likvidnost iznosila je 4,85 te se u 2016. godinu popela na iznos 6,20. Zaključak je da te godine TSH Čakovec mogla podmirivati sve svoje obveze iz trenutne likvidnosti.

Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje nam da je društvo 2015. godine imalo postotak likvidnosti 8,14 koji također raste u 2016. godini na 9,17.

Ukupna vrijednost kratkotrajne imovine prema ukupnim kratkoročnim obvezama iznosi za 2015. godinu 12,84 prema koeficijentu tekuće likvidnosti te porast u 2016. godinu na 13,94. U konačnici društvo je likvidno te kratkotrajnu imovinu može pokrivati kratkoročnim obvezama.

S druge strane društvo TSH Fanon nije likvidno društvo, u 2015. godini koeficijent trenutne likvidnosti iznosio je svega 0,02 sa blagim porastom u 2016. godini na 0,03. Prema tome 2016. godine TSH Fanon mogao je pokriti 3% tekućih obveza sa najlikvidnijim oblicima imovine.

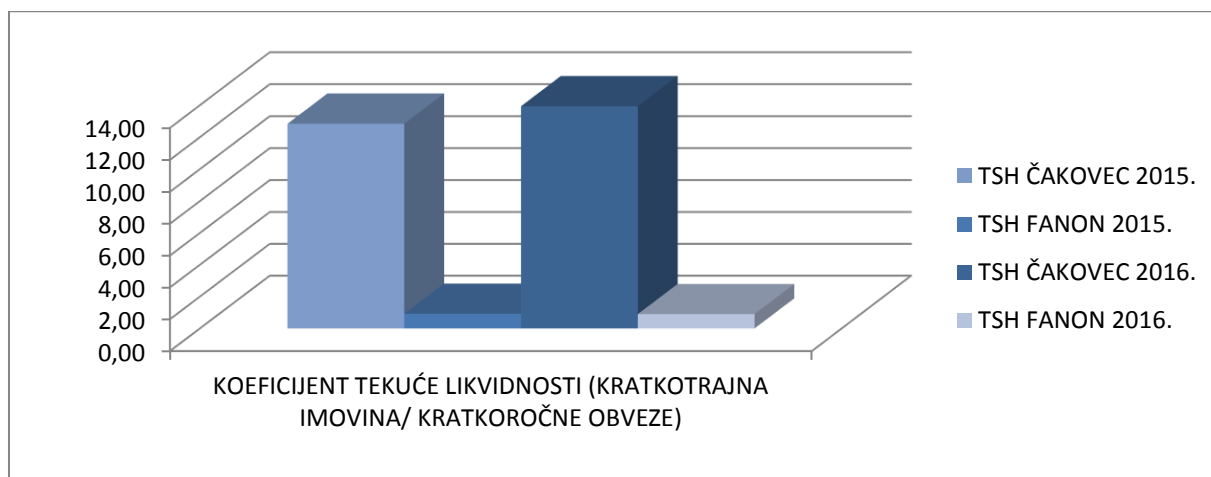
Koeficijent ubrzane likvidnosti iznosio je 2015. godine 0,51 sa padom u 2016. godini na 0,46. Koeficijent tekuće likvidnosti daje rezultat za 2015. godinu 0,92 te također pad u 2016. godini na 0,90.

Tablica 7 Pokazatelji likvidnosti

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	TSH ČAKOVEC		TSH FANON	
	2015.	2016.	2015.	2016.
	KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI (NOVAC+ KRATKOROČNI VRIJEDNOSNI PAPIRI/ KRATKOROČNE OBVEZE)	4,85	6,20	0,02
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI (KRATKOTRAJNA IMOVINA-ZALIHE/ KRATKOROČNE OBVEZE)	8,14	9,17	0,51	0,46
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI (KRATKOTRAJNA IMOVINA/ KRATKOROČNE OBVEZE)	12,84	13,94	0,92	0,90

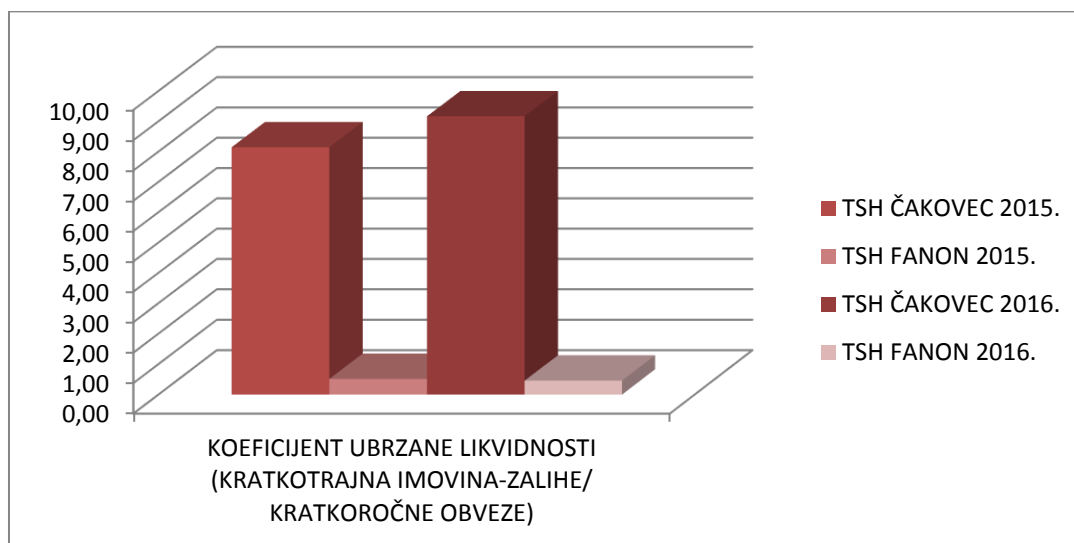
Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

Grafikon 1 Koeficijent tekuće likvidnosti

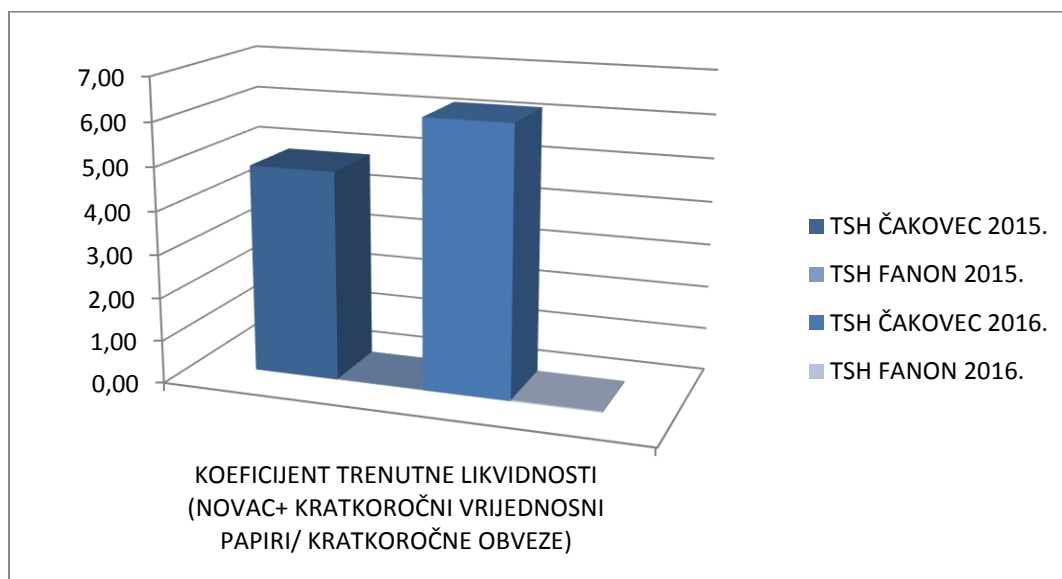
Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja likvidnosti

Grafikon 2 Koeficijent ubrzane likvidnosti

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja likvidnosti

Grafikon 3 Koeficijent trenutne likvidnosti

Izvor: izrada autora na temelju pokazatelja likvidnosti

4.3.2. POKAZATELJI IMOBILIZIRANOSTI

TSH Čakovec ima jednake vrijednosti na oba pokazatelja iz razloga jer nema dugoročnih obveza. U 2016. godini koeficijenti iznose 3,51 dok u 2015. godini iznose 3,20 što pokazuje na rast imobiliziranosti. Rast imobiliziranosti ujedno znači i povećanje financiranja dugotrajne imovine glavnicom.

TSH Fanon u 2016. godini ima koeficijent imobiliziranosti glavnice 0,55 što je identičan postotak sa 2015. godinom.

Koeficijent imobiliziranosti glavnice i dugoročnih obveza iznosi u 2016. godini 0,85, za 4 manje nego u 2015. godini kada je iznosio 0,89.

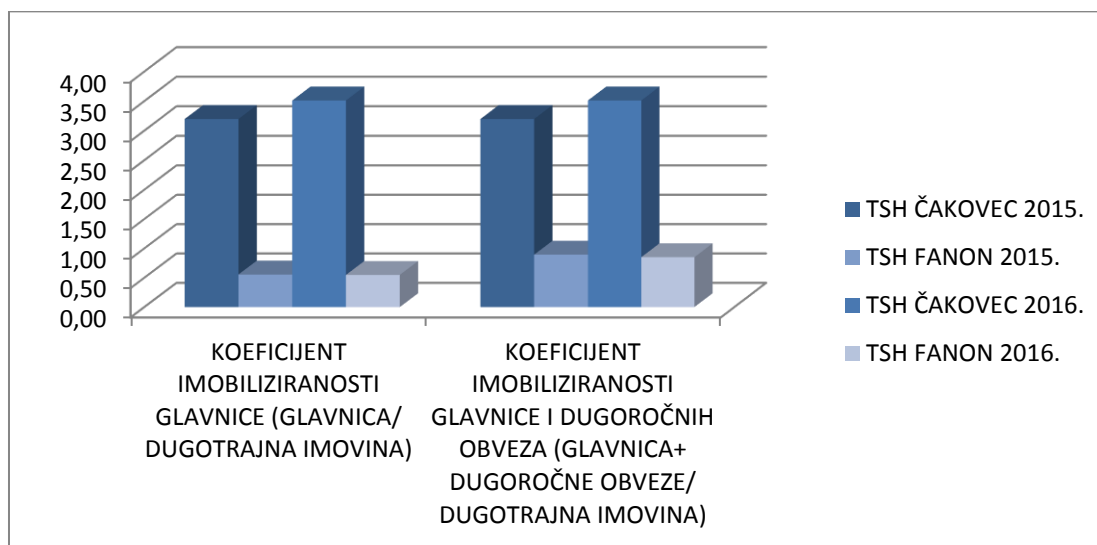
Pokazatelji imobiliziranosti glavnice daju rezultat koji prikazuje da TSH Čakovec financira svoju dugotrajnu imovinu iz glavnice društva, a TSH Fanon financira i dijelom iz kratkoročnih obveza jer je pokazatelj manji od jedan.

Tablica 8 Pokazatelji imobiliziranosti

POKAZATELJI IMOBILIZIRANOSTI	TSH ČAKOVEC		TSH FANON	
	2015.	2016.	2015.	2016.
KOEFICIJENT IMOBILIZIRANOSTI GLAVNICE (GLAVNICA/ DUGOTRAJNA IMOVINA)	3,20	3,51	0,55	0,55
KOEFICIJENT IMOBILIZIRANOSTI GLAVNICE I DUGOROČNIH OBVEZA (GLAVNICA+ DUGOROČNE OBVEZE/ DUGOTRAJNA IMOVINA)	3,20	3,51	0,89	0,85

Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

Grafikon 4 Pokazatelji imobiliziranosti

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja imobiliziranosti

4.3.3. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

TSH Čakovec je 2015. godine imala koeficijent zaduženosti 0,06 te je u 2016. godini koeficijent pao na 0,05. Dok je TSH Fanon u 2015. godini imao koeficijent zaduženosti 0,76 te je u 2016. godini povećao na 0,77. TSH Čakovec ima izrazito mali postotak zaduženosti, dok TSH Fanon ima povećanu zaduženost.

Koeficijent vlastitog financiranja je u TSH Čakovec 2015. godine iznosio 0,93, a u 2016. godini povećan na 0,94. U TSH Fanon on je u 2015. godini iznosio 0,24 te je u 2016.godini pao na 0,23.

Koeficijent financiranja je 2015. godine i 2016. godine u TSH Čakovec iznosio 0,06, a u TSH Fanon u 2015. godini 3,10 te u 2016. godini 3,30. Zaključak je da se TSH Čakovec većim dijelom financira iz vlastitih izvora za razliku od TSH Fanon koja se ne financira iz vlastiti izvora već tuđih.

TSH Fanon je u 2016. godini financiralo ukupnu imovinu 77% iz tuđih izvora te 23% iz vlastitih. Dok TSH Čakovec financira 6% iz tuđih te ostalih 94% iz vlastitih izvora.

Faktor zaduženosti je u TSH Čakovec u 2015. i 2016. godini iznosio 0,09 dok TSH Fanon ima porast faktora zaduženosti, 2015. godine iznosio je 10,59 te 2016. godine

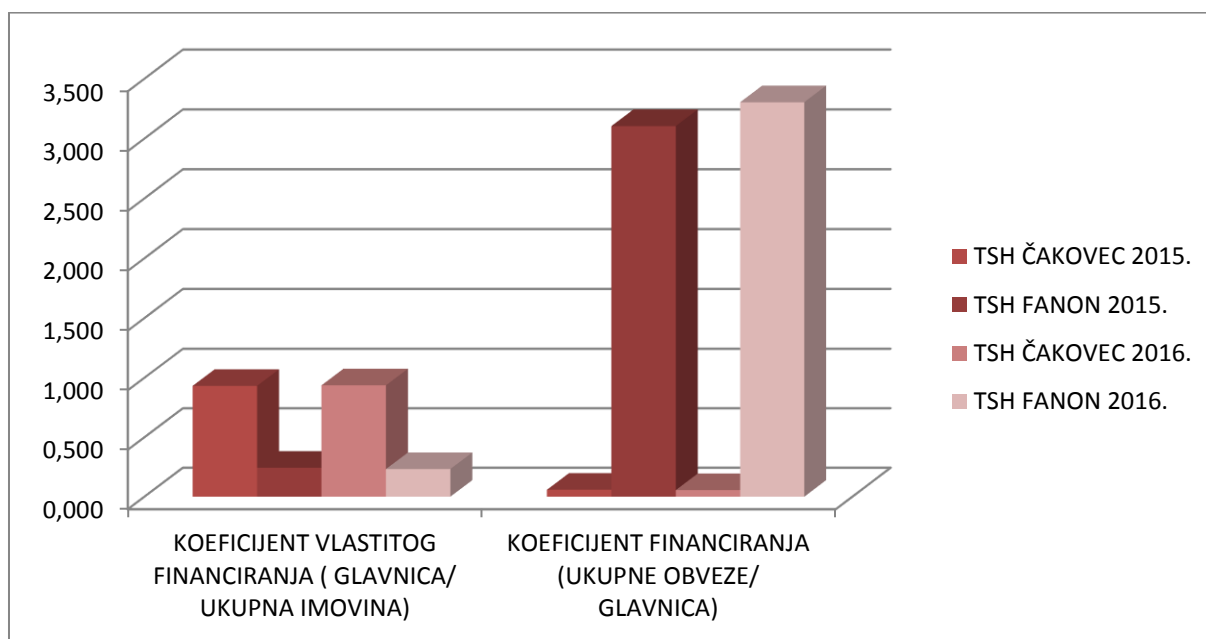
11,36. Zaključujemo da je TSH Fanon potrebno 11,36 godina za otplatu obveza iz zadržane dobiti i amortizacije, dok TSH Čakovec može podmiriti obveze u vremenskom razdoblju manjem od godine dana.

Tablica 9 Pokazatelji zaduženosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	TSH ČAKOVEC		TSH FANON	
	2015.	2016.	2015.	2016.
	KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI (UKUPNE OBVEZE/ UKUPNA IMOVINA)	0,055	0,053	0,757
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA (GLAVNICA/ UKUPNA IMOVINA)	0,932	0,937	0,244	0,232
KOEFICIJENT FINANCIRANJA (UKUPNE OBVEZE/ GLAVNICA)	0,059	0,056	3,104	3,304
FAKTOR ZADUŽENOSTI (UKUPNE OBVEZE/ ZADRŽANA DOBIT+ AMORTIZACIJA)	0,094	0,090	10,592	11,364

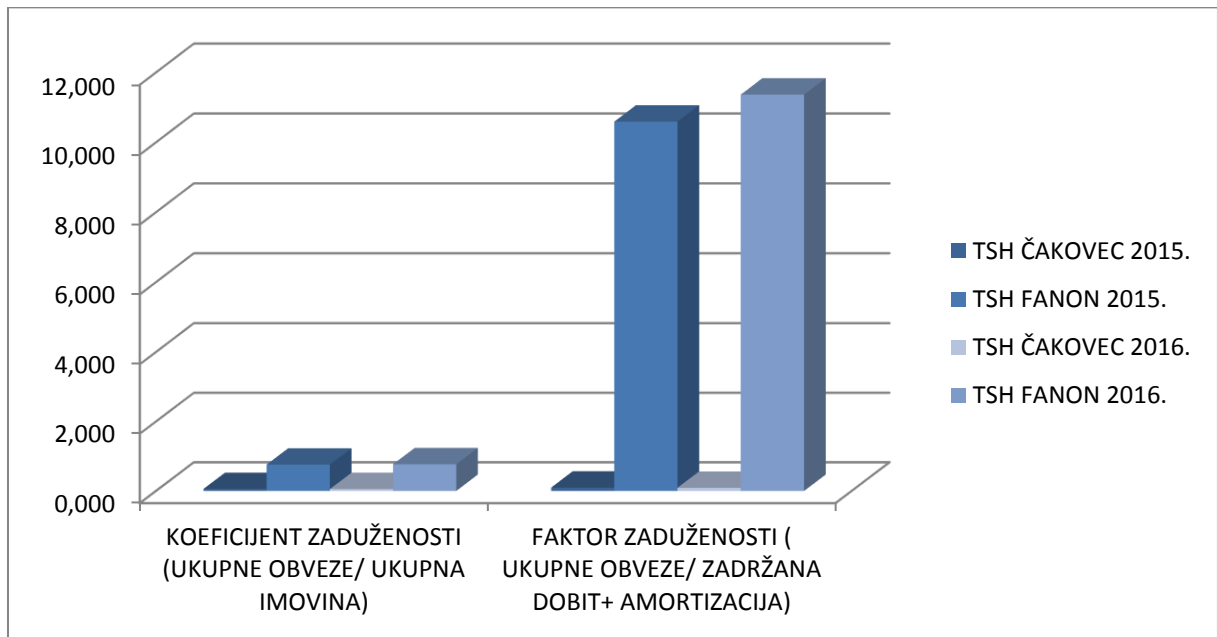
Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

Grafikon 5 Koeficijenti financiranja

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja zaduženosti

Grafikon 6 Koeficijenti zaduženosti

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja zaduženosti

4.3.4. POKAZATELJI SOLVENTNOSTI

TSH Čakovec ima koeficijent pokrića obveza glavnicom 2015. godine 16,89 te 2016. godine povećava na 17,80.

Koeficijent pokrića obveza ukupnom imovinom 2015. godine iznosio je 18,13 dok u 2016. godini raste na 19,01.

Koeficijent pokrića obveza dugotrajnom imovinom iznosio je 2015. godine 5,28 te pada 2016. godine na 5,07.

Koeficijent pokrića glavnice i dugoročnih obveza dugotrajnom imovinom iznosio je 2015. godine 22,17 i 2016. godine 22,87.

TSH Fanon ima koeficijent pokrića obveza glavnicom 2015. godine 0,32 te 2016. godine smanjuje na 0,30.

Koeficijent pokrića obveza ukupnom imovinom 2015. godine iznosio je 1,32 dok u 2016. godini pada na 1,30.

Koeficijent pokrića obveza dugotrajnom imovinom iznosio je 2015. godine 0,58 te pada 2016. godine na 0,55.

Koeficijent pokrića glavnice i dugoročnih obveza dugotrajnom imovinom iznosio je 2015. godine 0,90 i 2016. godine 0,86.

TSH Čakovec je društvo koje je solventno za razliku od TSH Fanon.

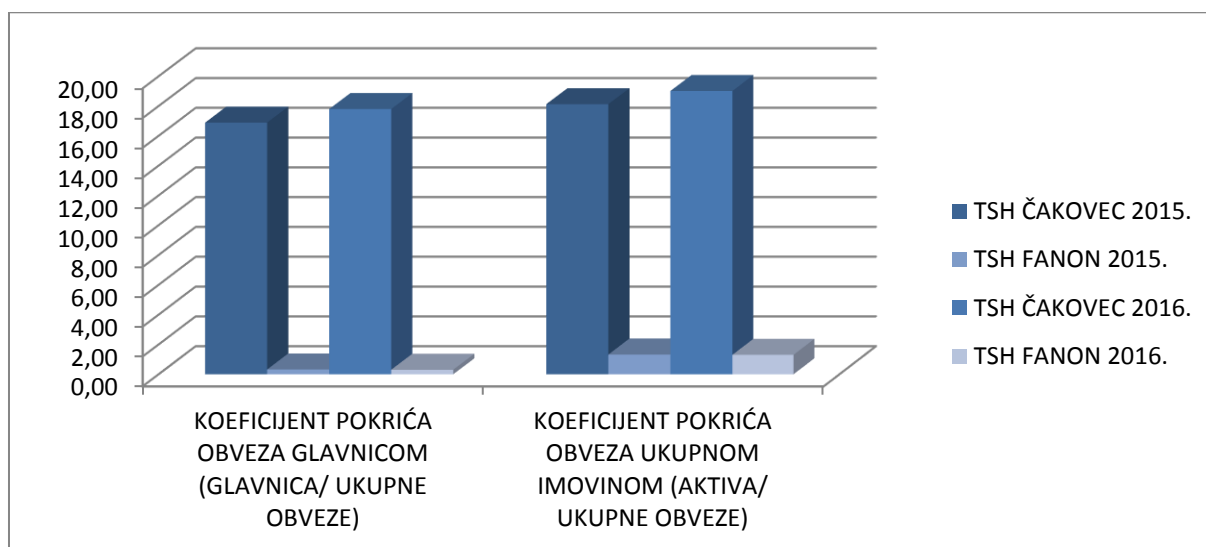
TSH Čakovec sve svoje obveze može podmiriti u dospijeću te koeficijent pokazuje da može podmiriti obveze ukupnom imovinom. S druge strane koeficijenti TSH Fanon pokazuju da nije solventno jer svi imaju vrijednost ispod 1, odnosno koeficijent pokrića obveza ukupnom imovinom ispod 2.

Tablica 10 Pokazatelji solventnosti

POKAZATELJI SOLVENTNOSTI	TSH ČAKOVEC		TSH FANON	
	2015.	2016.	2015.	2016.
	KOEFICIJENT POKRIĆA OBVEZA GLAVNICOM (GLAVNICA/ UKUPNE OBVEZE)	16,89	17,80	0,32
KOEFICIJENT POKRIĆA OBVEZA UKUPNOM IMOVINOM (AKTIVA/ UKUPNE OBVEZE)	18,13	19,01	1,32	1,30
KOEFICIJENT POKRIĆA OBVEZA DUGOTRAJNOM IMOVINOM (DUGOTRAJNA IMOVINA/ UKUPNE OBVEZE)	5,28	5,07	0,58	0,55
KOEFICIJENT POKRIĆA OBVEZA GLAVNICE I DUGOROČNIH OBVEZA DUGOTRAJNOM IMOVINOM (DUGOTRAJNA IMOVINA+ GLAVNICA/ UKUPNE OBVEZE)	22,17	22,87	0,90	0,86

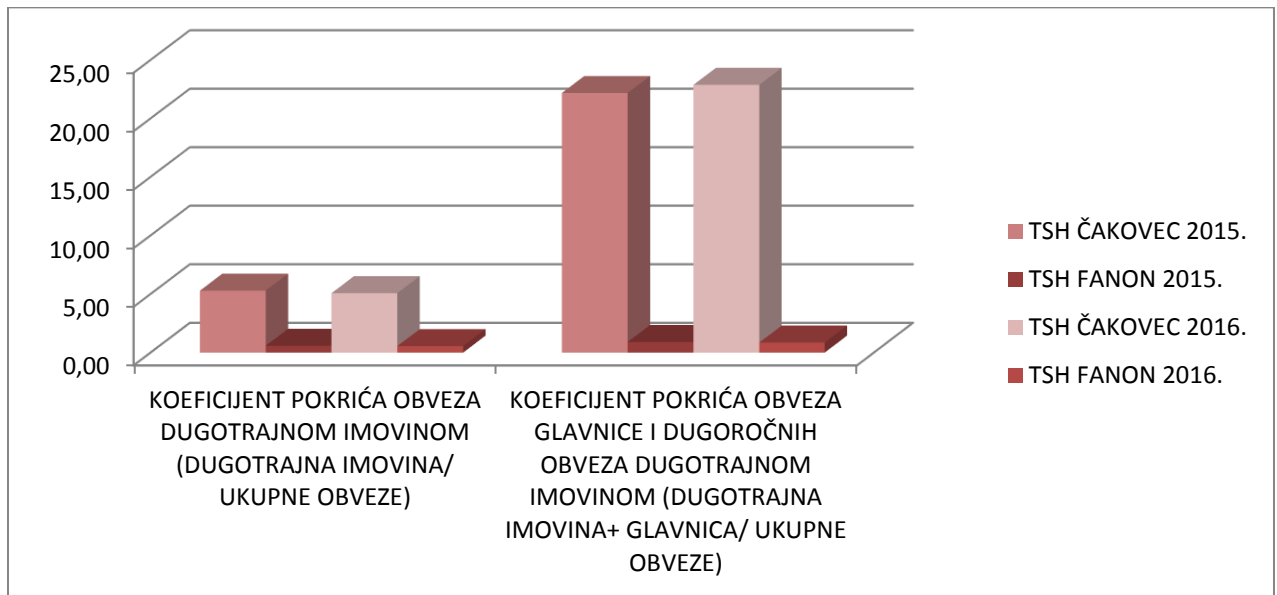
Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

Grafikon 7 Koeficijenti pokrića 1.

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja solventnosti

Grafikon 8 Koeficijenti pokrića 2.

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja solvnetnost

4.3.5. POKAZATELJI AKTIVNOSTI

Analiza pokazatelja aktivnosti pokazuje da TSH Čakovec ima pad koeficijenta obrtaja ukupne imovine u 2016. godini kada on iznosi 0,96 prema 2015. godini kada je iznosio 1,04. Društvo TSH Čakovec ostvarilo je 0,96 kuna prihoda na 1 kunu imovine.

Kod obrtaja kratkotrajne imovine vidljiv je isti uzorak, gdje je 2015. godine obrtaj iznosio 1,47 te u 2016. godini pada na 1,32. Društvo TSH Čakovec ostvarilo je 1,32 kune prihoda na 1 kunu kratkotrajne imovine.

Dok je koeficijent obrtaja dugotrajne imovine iznosio u 2015. godini 3,56 te raste u 2016. godini na iznos od 3,61. Društvo TSH Čakovec ostvarilo je 3,61 kune prihoda na 1 kunu dugotrajne imovine.

Analiza koeficijenta obrtaja potraživanja i trajanje naplate prikazuje da je obrtaj potraživanja u 2015. godine iznosio 5,66 dok je na kraju razdoblja 2016. godine iznosio 6,14. Što su veći koeficijenti to je manji rok naplate potraživanja te je tako trajanje naplate za 2015. godinu iznosilo 65 dana, a u 2016. godini 60 dana.

Nadalje analiza pokazatelja aktivnosti TSH Fanon prikazuje da društvo također ima pad koeficijenta obrtaja ukupne imovine u 2016. godini kada on iznosi 1,12 prema 2015. godini kada je iznosio 1,22. Društvo TSH Fanon ostvarilo je 1,12 kuna prihoda na 1 kunu imovine.

Kod obrtaja kratkotrajne imovine vidljiv je veći pad, gdje je 2015. godine obrtaj iznosio 2,19 te u 2016. godini pada na 1,95. Društvo TSH Fanon ostvarilo je 1,95 kune prihoda na 1 kunu kratkotrajne imovine.

Dok je koeficijent obrtaja dugotrajne imovine iznosio u 2015. godini 4,05 te raste u 2016. godini na iznos od 4,08. Društvo TSH Fanon ostvarilo je 4,08 kune prihoda na 1 kunu dugotrajne imovine.

Analizom koeficijenta obrtaja potraživanja i trajanje naplate zaključujemo da je obrtaj potraživanja u 2015. godine iznosio 90,16 dok je na kraju razdoblja 2016. godine iznosio 89,56. Tako je trajanje naplate iznosilo okvirno 90 dana u oba gledana razdoblja.

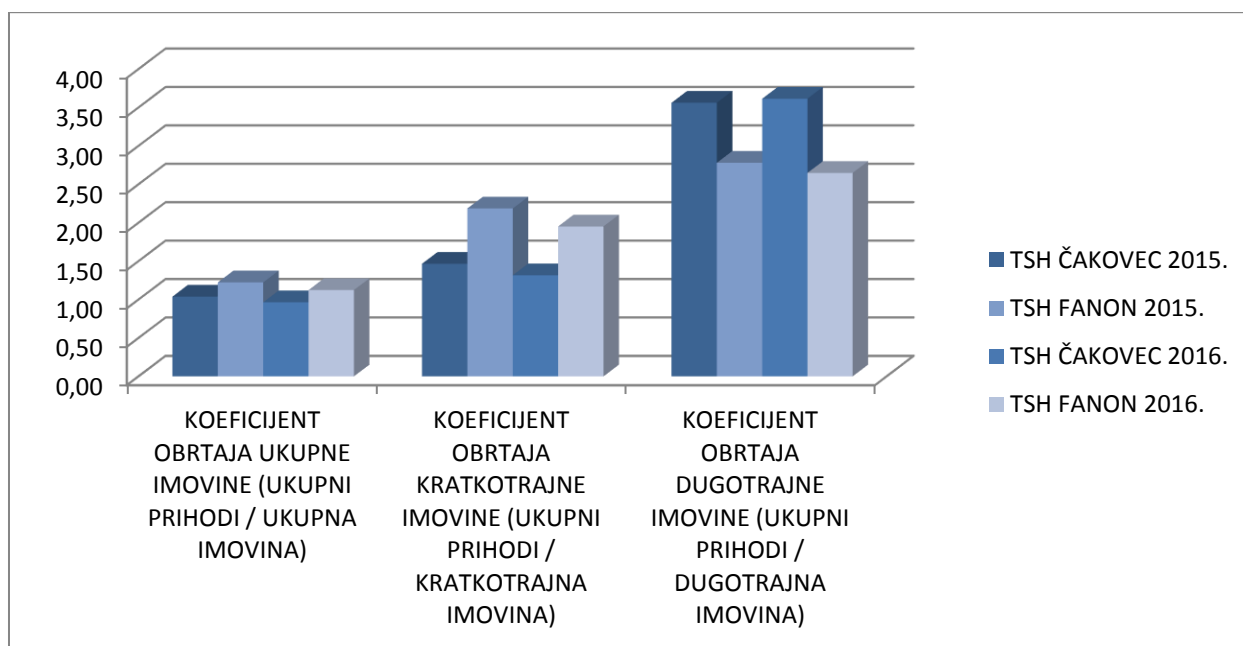
Društvo TSH Fanon ima veći obrtaj imovine u odnosu na TSH Čakovec, no isto tako ima duže razdoblje obrtaja potraživanja.

Tablica 11 Pokazatelji aktivnosti

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	TSH ČAKOVEC		TSH FANON	
	2015.	2016.	2015.	2016.
	KOEFICIJENT OBRTAJA UKUPNE IMOVINE (UKUPNI PRIHODI / UKUPNA IMOVINA)	1,04	0,96	1,22
KOEFICIJENT OBRTAJA KRATKOTRAJNE IMOVINE (UKUPNI PRIHODI / KRATKOTRAJNA IMOVINA)	1,47	1,32	2,19	1,95
KOEFICIJENT OBRTAJA DUGOTRAJNE IMOVINE (UKUPNI PRIHODI / DUGOTRAJNA IMOVINA)	3,56	3,61	2,78	2,65
KOEFICIJENT OBRTAJA POTRAŽIVANJA (PRIHODI OD PRODAJE / POTRAŽIVANJA)	5,66	6,14	4,05	4,08
TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA U DANIMA (BROJ DANA U GODINI / POKAZATELJ OBRTAJA POTRAŽIVANJA)	64,46	59,42	90,16	89,56

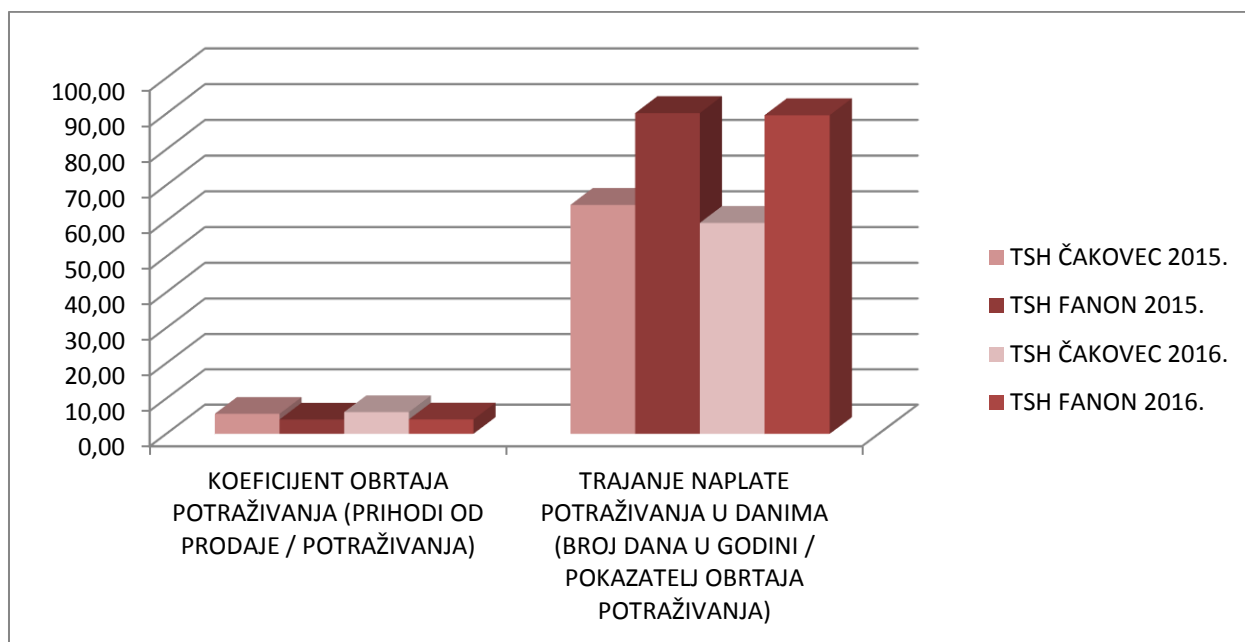
Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

Grafikon 9 Koeficijenti obrtaja imovine

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja aktivnosti

Grafikon 10 Koeficijenti obrtaja potraživanja

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja aktivnosti

4.3.6. POKAZATELJI PROFITABILNOSTI

TSH Čakovec je u 2015. godini imala rezultat bruto profitna marže 0,06 dok je u 2016. godini bruto profitna marža iznosila 0,10. U 2016. godini društvo je ostvarilo 0,10 kunu prihoda na 1 kunu ostvarenog prihoda.

Neto profitna marža iznosila je u 2015. godini 0,31 te u 2016. godini 0,32. Na svaku kunu prihoda društvo je ostvarilo 0,32 kune prihoda.

Obrtaj ukupne imovine iznosio je u 2015. godini 1,03 te zatim pada u 2016. godini na 0,32. U 2016. godini ostvarili su 0,32 kune na 1 kunu prihoda.

TSH Fanon je u 2015. godini imala rezultat bruto profitne marže 0,03 dok je u 2016. godini bruto profitna marža iznosila 0,02. U 2016. godini društvo je ostvarilo 0,02 kunu prihoda na 1 kunu ostvarenog prihoda.

Neto profitna marža iznosila je u 2015. godini 0,34 te u 2016. godini 0,35. Na svaku kunu prihoda društvo je ostvarilo 0,35 kune prihoda.

Obrtaj ukupne imovine iznosio je u 2015. godini 1,22 te zatim padaju u 2016. godini na 0,12. U 2016. godini ostvarili su 0,12 kune na 1 kunu prihoda.

Multiplikator kapitala iznosio je u TSH Čakovec u 2015. godini 1,07, a u 2016. godini 1,078. S druge strane u TSH Fanon iznosio je u 2015. godini 4,10 te u 2016. godini raste na iznos 4,30.

Pokazatelji profitabilnosti društva daju rezultat društva u sposobnosti zadržavanja ostvarene ukupne dobiti. Bruto profitna marža za TSH Čakovec iznosi 10%, dok za TSH Fanon 2%. Neto profitna marža za TSH Čakovec na kraju razdoblja 2016. godine iznosi 32%, a za TSH Fanon 35%. Uzimajući u obzir samo operativnu dobit, razlika prihoda i troškova vezanih uz samu proizvodnju, TSH Čakovec ima veću profitabilnost, dok neto profitna marža prikazuje veću profitabilnost TSH Fanon.

Povrat na imovinu iznosio je u TSH Čakovec u 2015. godini 0,32 te u 2016. godini 0,31. Istodobno u TSH Fanon iznosio je u 2015. godini 0,42 i 2016. godine 0,40. Zaključak je da je 2016. godine društvo TSH Čakovec ostvarilo 0,31 kunu na svaku kunu imovine, a društvo TSH Fanon 0,40 kuna na svaku kunu imovine.

Povrat na glavnice iznosio je 2015. godine u TSH Čakovec 0,34 i 2016. godine 0,33. U TSH Fanon iznosio je 2015. godine i 2016. godine 1,70. Zaključak je da 2016. godine društvo TSH Čakovec na 1 kunu angažirane glavnice ostvarilo 0,33 kuna dobiti, a društvo TSH Fanon je na svaku kunu angažirane glavnice ostvarilo 1,70 kuna dobiti.

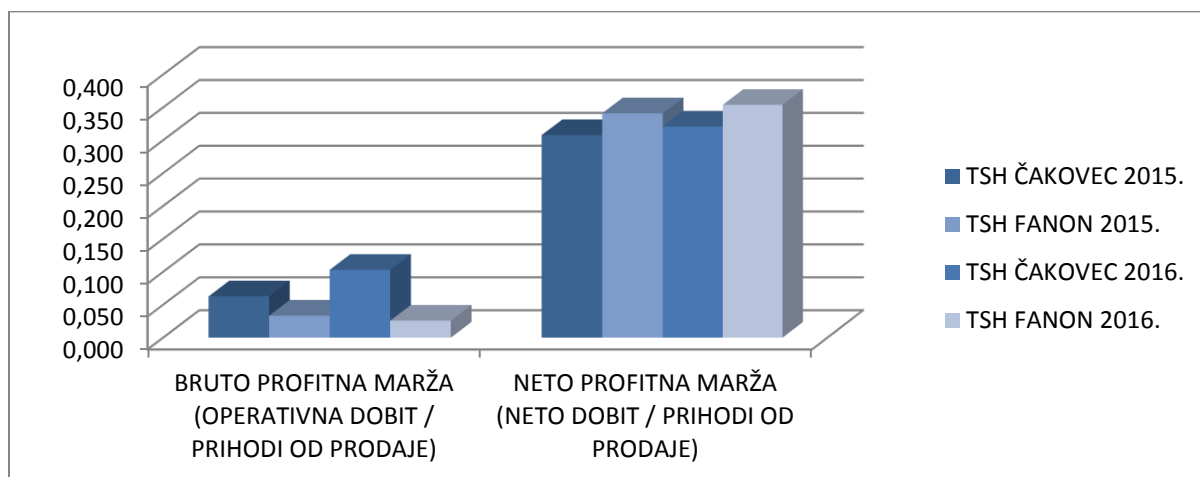
Povrat na investicije iznosio je u TSH Čakovec 2015. godine 0,07 dok je u 2016. godini porastao na 0,10. TSH Fanon je imala povrat na investicije 2015. godine 0,04 te pad 2016. godine na iznos 0,03. Na 1 kunu investicija TSH Čakovec imala je u 2016. godini veću dobit nego TSH Fanon.

Tablica 12 Pokazatelji profitabilnosti

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI	TSH ČAKOVEC		TSH FANON	
	2015.	2016.	2015.	2016.
BRUTO PROFITNA MARŽA (OPERATIVNA DOBIT / PRIHODI OD PRODAJE)	0,063	0,103	0,033	0,026
NETO PROFITNA MARŽA (NETO DOBIT / PRIHODI OD PRODAJE)	0,308	0,321	0,341	0,354
OBRTAJ UKUPNE IMOVINE (PRIHODI OD PRODAJE/ UKUPNA IMOVINA)	1,030	0,958	1,216	1,115
MULTIPLIKATOR KAPITALA (UKUPNA IMOVINA/ KAPITAL)	1,073	1,068	4,100	4,304
ROA- POVRAT NA IMOVINU (NETO PROFITNA MARŽA x OBRTAJ IMOVINE)	0,317	0,307	0,415	0,395
ROE- POVRAT NA GLAVNICU (NETO PROFITNA MARŽA x OBRTAJ IMOVINE x MULTIPLIKATOR KAPITALA)	0,340	0,328	1,700	1,699
ROI- POVRAT NA INVESTICIJE (BRUTO PROFITNA MARŽA x OBRTAJ IMOVINE)	0,065	0,099	0,041	0,029

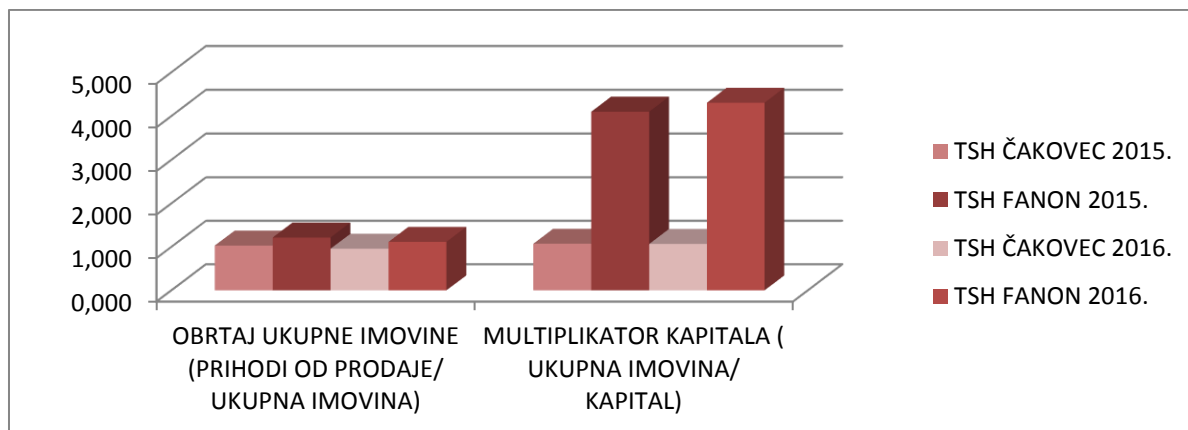
Izvor: Izrada autora na temelju financijskih izvještaja

Grafikon 11 Marže

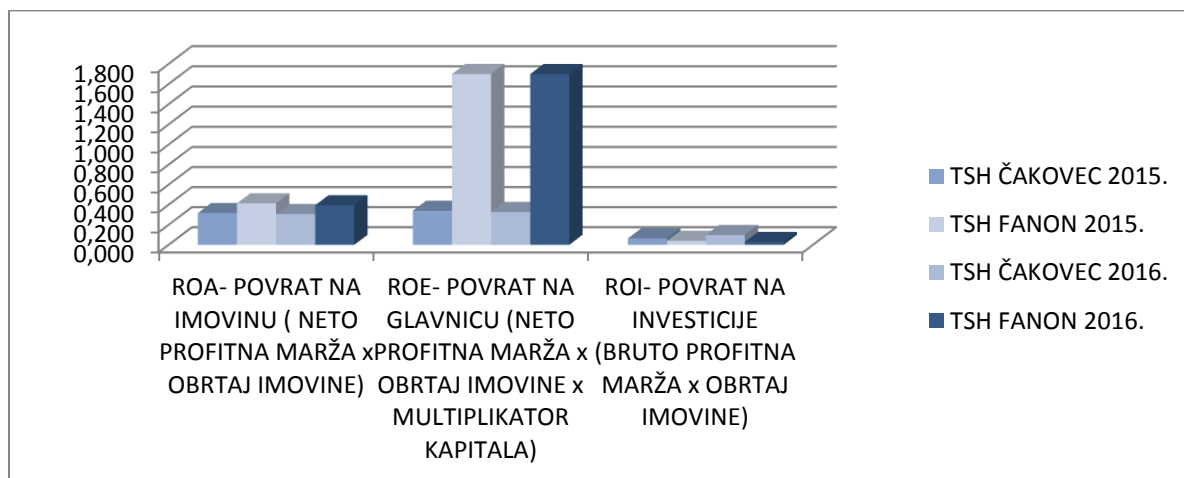
Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja profitabilnosti

Grafikon 12 Koeficijent obrtaja i multiplikator

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja profitabilnosti

Grafikon 13 Koeficijenti povrata

Izvor: Izrada autora na temelju pokazatelja profitabilnosti

5. ZAKLJUČAK

Financijski izvještaji služe korisnicima da pregledaju za njih najvažnije informacije u svezi poslovanja društva kako bi mogli na temelju njih definirati odluke o daljnjim poslovanjima. Oni također daju uvid u financijsko stanje i financijske sposobnosti društva.

Ostvareni dobitak i stopa profita rezultat su cjelokupne poslovne aktivnosti i na kraju razlog obavljanja poslovne djelatnosti. Međutim dugoročni uspjeh poslovnog subjekta zavisi i od sredstava koja može akumulirati za ponovno ulaganje i razvoj.

U ovom radu tema je analiza dvaju poduzeća koja su konkurenti u svom djelovanju. Jedno je d.d i djeluje na tržištu duži niz godine, dok je drugo društvo, d.o.o. s kraćim vremenskim djelovanjem na tržištu. Oba poduzeća imaju podjednake udjele na ukupnom tržištu.

Nakon provedenih svih spomenutih analiza zaključujemo da je TSH Čakovec prema pokazateljima likvidnosti prekomjerno likvidno društvo (pokazatelji veći od 4) i solventno društvo (pokazatelji veći od 5). Prema pokazateljima zaduženosti svoju imovinu financira 94% iz vlastitih izvora i prema pokazateljima imobiliziranosti koji su iznad 3 vidljivo je da pokriva dugotrajnu imovinu glavnicom. Društvo nema dugoročnih obveza. Iz bilance je vidljivo da društvo osim ulaganja u biološku imovine nema druga ulaganja, a ona su osnova za rast i razvoj.

S druge strane TSH Fanon je nelikvidno društvo (pokazatelji likvidnosti ispod 1) te ne podmiruje svoje obveze u dospijeću (pokazatelji solventnosti ispod razine 1, odnosno koeficijent pokrića obveza ukupnom imovinom ispod 2). Prema pokazateljima zaduženosti vidljivo je da se društvo financira 77% iz tuđih izvora, nakon toga pokazatelji imobiliziranosti prikazuju da se dugotrajna imovina financira iz kratkoročnih obveza (pokazatelj manji od 1). Iz bilance društva je vidljivo da su velika ulaganja u dugotrajnu imovinu društva.

Pokazatelji aktivnosti prikazuju da TSH Čakovec (0,96 kuna prihoda na 1 kunu ukupne imovine) ima manji iznos obrtaja imovine od TSH Fanon (1,12 kuna prihoda

na 1 kunu ukupne imovine), ali TSH Čakovec ima kraće razdoblje obrtaja potraživanja (60 dan) za razliku od TSH Fanon (90 dana).

Pokazatelji profitabilnosti prikazuju veću bruto profitnu maržu društva TSH Čakovec (10,3%) naspram TSH Fanon (2,6%), a s druge strane veću neto profitnu maržu ima TSH Fanon (35,4%) naspram TSH Čakovec (32,1%). Povrati na imovinu i glavnici veći su u društvu TSH Fanon (0,395 i 1,699) prema društvu TSH Čakovec (0,317 i 0,340). Dok je povrat na investicije veći u TSH Čakovec 0,10 kuna po 1 kuni investicija a u TSH Fanon 0,03 kuna po 1 kuni investicija.

Zaključujemo da TSH Čakovec ima dovoljnu vrijednost kapitala s kojom mora pronaći strategiju razvoja i ulaganja, dok TSH Fanon mora pronaći financijsku strategiju kojom će svoja ulaganja financirati iz dugoročnih obveza te istodobno smanjiti previsoke kratkoročne obveze.

U Varaždinu, 15.3.2018.

LITERATURA

Knjige

1. Meigs, Robert F. i Meigs, Walter B. (1999.) Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja; deveto izdanje, Zagreb, Mate d.o.o.
2. Žager,K., Tušek, B., Vašiček, V., Žager, L. (2007.) Osnove računovodstva- računovodstvo za neračunovođe, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
3. Žager,L. i Žager, K. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, Masmedia
4. Žager, K., Sačer Mamić, I., Sever Mališ, S., Ježovita, A., Žager, L. (2017.) Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
5. Horne, J.C., Wachowicz, J.M. (2002.) Osnove financijskog menadžmenta, Zagreb, Mate d.o.o.
6. Leko, V. (1996) Procjena boniteta trgovačkog društva, Masmedia, Zagreb
7. Vidučić, Lj, Financijski menadžment (2000.) Zagreb,V.izdanje , Računovodstvo, revizija i financije
8. Bešvir, B. (2008.) Kako čitati financijske izvještaje, Zagreb, Biblioteka računovodstvo, RRIF PLUS
9. Palepu, K. G., Healy, P. M., Bernard, V. L., & Peek, E. (2007.,) Business Analysis and Valuation: IFRS Edition - Test and Cases. London, Thomson Learning

Časopisi

1. Proklin, M., Zima, J. (2011.) Utjecaj likvidnosti i solventnosti na poslovanje poduzetnika, Ekonomski Vjesnik; *UDK 657.3(497.5)*
2. Ježovita, A., Žager, L.(2014) Ocjena zaduženosti poduzeća pokazateljima profitabilnosti, Zagreb, , Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina 12, br. 1; UDK: 658.14/.15:65.011.44
3. Državni zavod za statistiku, 1560 Industrijska proizvodnja u 2015. Godišnji izvještaj- rezultati PRODOCOM-a

Internet stranice

1. <http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/21/46/100/Odluka.pdf>; pristupljeno datuma 12.02.2018
2. <https://www.posao.hr/clanci/karijera/na-radnom-mjestu/financijski-izvjestaji-temelj-racionalne-poslovne-odluke/382/>; pristupljeno datuma 10.03.2018
3. http://www.tsh-cakovec.hr/o_nama.html; pristupljeno datuma 05.01.2018
4. <http://www.tsh-cakovec.hr/ostalo.html>; pristupljeno datuma 05.01.2018
5. https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:070051623; pristupljeno datuma 08.01.2018

Zakoni

1. Zakon o porezu na dobit; NN [177/04](#), [90/05](#), [57/06](#), [146/08](#), [80/10](#), [22/12](#), [148/13](#), [143/14](#), [50/16](#),
2. Zakon o računovodstvu; NN [78/15](#), [134/15](#), [120/16](#)
3. Zakon o trgovačkim društvima, NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1 Bilanca TSH Čakovec</i>	22
<i>Tablica 2 RDG TSH Čakovec</i>	26
<i>Tablica 3 Bilanca TSH Fanon</i>	29
<i>Tablica 4 RDG TSH Fanon</i>	33
<i>Tablica 5 Horizontalna analiza bilance</i>	37
<i>Tablica 6 Horizontalna analiza RDG-a</i>	40
<i>Tablica 7 Pokazatelji likvidnosti</i>	42
<i>Tablica 8 Pokazatelji imobiliziranosti</i>	44
<i>Tablica 9 Pokazatelji zaduženosti</i>	46
<i>Tablica 10 Pokazatelji solventnosti</i>	49
<i>Tablica 11 Pokazatelji aktivnosti</i>	52
<i>Tablica 12 Pokazatelji profitabilnosti</i>	55

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1 Koeficijent tekuće likvidnosti– izrada autora na temelju pokazatelja likvidnosti	42
Grafikon 2 Koeficijent ubrzane likvidnosti – izrada autora na temelju pokazatelja likvidnosti	43
Grafikon 3 Koeficijent trenutne likvidnosti - izrada autora na temelju pokazatelja likvidnosti	43
Grafikon 4 Pokazatelji imobiliziranosti – izrada autora na temelju pokazatelja imobiliziranosti	45
Grafikon 5 Koeficijenti financiranja – izrada autora na temelju pokazatelja zadužnosti	46
Grafikon 6 Koeficijenti zaduženosti – izrada autora na temelju pokazatelja zaduženosti	47
Grafikon 7 Koeficijenti pokrića 1. – izrada autora na temelju pokazatelja solvnetnosti	49
Grafikon 8 Koeficijenti pokrića 2. – izrada autora na temelju pokazatelja solvnetnosti	50
Grafikon 9 Koeficijenti obrtaja imovine – izrada autora na temelju pokazatelja aktivnosti.....	52
Grafikon 10 Koeficijenti obrtaja potraživanja – izrada autora na temelju pokazatelja aktivnosti.....	53
Grafikon 11 Marže – izrada autora na temelju pokazatelja profitabilnosti.....	56
Grafikon 12 Koeficijent obrtaja i multiplikator – izrada autora na temelju pokazatelja profitabilnosti	56
Grafikon 13 Koeficijenti povrata – izrada autora na temelju pokazatelja profitabilnosti	56

Sveučilište
Sjever

UNIVERSITY
NORTH

SVEUČILIŠTE
SJEVER

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, **Adela Korušić** pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključiva autorica diplomskog rada pod naslovom **Komparativna analiza financijskih izvještaja dvaju konkurentskih poduzeća** te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Studentica:
Adela Korušić

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, **Adela Korušić** neopozivo izjavljujem da sam suglasna s javnom objavom diplomskog rada pod naslovom **Komparativna analiza financijskih izvještaja dvaju konkurentskih poduzeća** čija sam autorica.

Studentica:
Adela Korušić

(vlastoručni potpis)